БИБЛИОТЕКА САГУ

БУТУН ДУН'Е ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ҚИЗИЛ ЎЗБЕКИСТОН

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТ (большевик)ЛАР ПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ, ШАҲАР КОМИТЕТЛАРИ ВА ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

№ 208 (7655)
5 СЕНТЯБРЬ
СЕШАНБА
1950 ЙИЛ
БАҲОСИ 20 ТИЙИН.

БУГУНГИ СОНДА:

ССР Иттифоқи Министрлар Советининг Раиси ўртоқ Иосиф Виссарионович Сталинга (1-нчи бет).

Октябрьолди социалистик мусобақасини умумхалқ ҳаракатига айлантирайлик! (1-нчи бет).

СОВЕТ ҚУРИЛИШИ: М. Ямилов.—Область ижроия комитетлари ташкилот-инструкторлик бўлимларининг ишини яхшилайлик (2-нчи бет).

ТАНҚИД ВА БИБЛИОГРАФИЯ: Сами' Раҳим. — «Давр қўшиқлари» ҳақида (2-нчи бет).

Пахтакор ўртоқлар! Мамлакатимизга ҳарқачонгидан кўп пахта топшириш учун пахта йиғим-теримини большевикча уюшқоқлик блан ўтказайлик! (3-нчи бет).

Германия Бирлашган социалистлар партияси Марказий комитетининг қарори (4-нчи бет).

Қурйядаги воқиалар (4-нчи бет).

Октябрьолди социалистик мусобақасини кучайтирайлик

Тинч ижодий меҳнат блан машғул бўлган, улуғ социалистик Ватанимизни янада қудратли ва енгилмас қилиш ғояси блан илҳомланган совет кишилари стахановча тинчлик вахтасида туриб зўр ғайрат блан ишламоқдалар. Ҳарбир совет ватанпарварининг қаҳрамонона меҳнати бутун дун'ёда тинчлик ишини мустаҳкамламоқда, барча халқлар ўртасида дўстлик ва ҳамкорликни кучайтирмоқда, коммунистик қурилиш соҳасидаги муваффақиятларимизни кўпайтирмоқда. Мамлакатимиз меҳнаткашлари қўлга киритган шонли ютуқларини мустаҳкамлаб, социалистик мусобақа байроғини баланд кўтарган ҳолда, большевиклар партиясининг раҳбарлиги остида, улуғ доҳи ва устоз ўртоқ Сталиннинг гениал етакчилигида янги ғалабалар сари олға бормоқдалар.

Бепоён Ватанимизда, шу жумладан, республикамиз саноат корхоналари ва колхоз қишлоқларида кенг миқ'ёсда авж олиб кетган Октябрьолди социалистик мусобақаси совет кишиларининг меҳнат соҳасидаги мислсиз ғайрат ва ташаббусини, ирода бирлигини ифода қилмоқда. Улуғ Октябрь байрамини янги меҳнат зафарлари блан кутиб олишга тайёрланаётган корхона коллективлари, колхоз а'золари, МТС ва совхозларнинг ишчилари Октябрьолди социалистик мусобақасига қўшилиб, ўз зиммаларига янги мажбуриятлар олмоқдалар.

Урушдан кейинги сталинча бешйилликни бажариб, ҳозир 1951 йил ҳисобига маҳсулот ишлаб чиқараётган «Андижоннефть» конининг коллективи Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 33 йиллиги кунигача мамлакатга пландан ташқари яна бирнеча юз тонна нефть етказиб бериш, меҳнат унумини ошириб, маблағ тежашни тобора кўпайтириш мажбуриятини олган эди. Коннинг ишчилари ва инженер-техник ходимлари 30 дан ортиқ ихтирочилик таклифини амалга ошириб, ҳозирнинг ўзидаёқ ярим миллион сўм маблағ тежадилар. Бу таклифлар айрим участкаларда меҳнат унумини бир ярим марта оширди. Тошкентдаги эгаржабдуқ фабрикасининг ишчи ва хизматчилари Октябрь байрамигача йиллик планни бажариш учун курашиб, пландан ташқари 3 миллион 768 минг сўмлик маҳсулот ишлаб чиқардилар.

Жанубий Орол балиқчилари Октябрьолди мусобақасида катта муваффақиятларга эришмоқдалар. Бешйиллик планни муддатидан олдин бажарган Қозоқдар'ё балиқ заводининг коллективи 1950 йилга белгиланган топшириқни ошириб адо этди. Мўйноқ районидаги «Октябрь 15 йиллиги» колхозининг а'золари Улуғ Октябрьнинг 33 йиллигигача икки йиллик балиқ овлаш планини бажаришга сўз бердилар.

Октябрьолди мусобақаси пахтакорларимиз ўртасида ҳам кун сайин кенг қулоч ёймоқда. Самарқанд область, Метон районидаги Социалистик Меҳнат Қаҳрамони ўртоқ Қорабой Имомов раис бўлган Берия номли колхоз а'золари Улуғ Октябрь байрами шарафига социалистик мусобақани кучайтириб, йиллик пахта топшириш планини сентябрь ойининг охиригача тўла бажаришга қарор қилдилар. Колхоз пахта териш ва тайёрлаш графигини ҳар куни ошириб бажармоқда, терилган пахтанинг 90 процентини отбор ва биринчи сортга топширмоқда. Фарғона область, Каганович районидаги Карл Маркс номли колхоз 1 сентябрьгача давлатга йиллик планнинг 10 проценти миқдорида пахта топширди. Пахта далаларида ишлаётган 500 теримчининг ярмиси мавсум охиригача 7—10 минг килограммдан пахта териш мажбуриятини олди. Колхоз а'золари Октябрьолди социалистик мусобақасини кучайтириб, тайёрлаш пунктига ҳар куни йиллик планнинг икки проценти миқдорида пахта топширмоқдалар. Пойариқ район, Наримонов қишлоқ советидаги Калинин номли колхознинг теримчиси ўртоқ М. Саматова бир кунда 200 килограммдан ошириб пахта термоқда.

Социалистик мусобақанинг кучи ана шундай. Умумхалқ ҳаракатига айланиб бораётган Октябрьолди социалистик мусобақаси ана шундай меҳнат қаҳрамонларини, меҳнатга коммунистик муносабатда бўлишнинг юксак намуналарини кўрсатаётган, янги мў'жизалар яратаётган улуғ Сталин замонасининг олижаноб кишиларини етиштириб чиқармоқда. «Мусобақадаги энг ажойиб нарса шундан иборатки,—деб кўрсатган эди ўртоқ Сталин,—у кишиларнинг меҳнатга қарашларини тубдан ўзгартади, чунки мусобақа ўтмишда хўрлик ва оғир юк ҳисобланган меҳнатни **шон** ишига, **шараф** ишига, **мардлик** ва **қаҳрамонлик** ишига айлантиради. Бундай аҳвол капиталистик мамлакатларда йўқ ва бўлиши ҳам мумкин эмас».

Маҳаллий партия, совет, касаба союз ва комсомол ташкилотларининг асосий вазифаси—социалистик мусобақани тобора кучайтириб, бу мусобақанинг оммавийлиги ва та'сирчанлиги учун астойдил кураш олиб боришдан, кенг меҳнаткашлар оммасининг ижодий ташаббусини қўллаб-қувватлаш ва янада ривожлантиришдан иборатдир. Омманинг ташаббусини қўллаб-қувватлаш—большевикча танқид ва ўз-ўзини танқидни ҳартарафлама ривожлантириш, камчиликларни ўз вақтида очиб ташлаш ва тугатиш, барча участкаларда ишнинг яхшиланишига ва юксалишига эришиш демакдир. Бу масалага э'тибор бермасдан туриб, социалистик мусобақанинг муҳим шарти бўлган энг яхшиларга тенглашиш ва илғорлардан ўрганиш принципига амал қилмасдан туриб, мусобақани камчиликларимизни очадиган ва бу камчиликларни йўқотишга ёрдам берадиган большевикча танқид ва ўз-ўзини танқид асосида олиб бормасдан туриб ишда жиддий муваффақиятларга эришиб бўлмайди.

Партия ташкилотлари буни яхши англаб олишлари, социалистик мусобақани уюштиришдаги ҳарқандай юзакичилик, ҳайбаракаллачилик ва шовқин-сурон кўтариш кайфиятларига қарши кескин зарба беришлари керак. Тузилган мусобақа шартномаларининг бажарилишини ўзаро текшириб бориш йўли блан мусобақа қилувчиларнинг илғор иш тажрибаларини кенг оммалаштириш ва олинган социалистик мажбуриятнинг сўзсиз бажарилишини та'минлаш керак.

Совет халқи ижодкор халқ, яратувчи халқдир. Бизда меҳнаткашларнинг ҳарбир янги ташаббуси, ҳарбир янги ижодий иши миллион-миллион кишиларнинг мулкига айланади, коммунизмнинг янги ғалабалари сари олға қараб қилаётган ҳаракатимизни тезлаштиришга ёрдам беради. Социалистик мусобақа тобора кўпроқ оммавий тус олаётган ҳозирги пайтда партия ташкилотлари бу мусобақага большевикча раҳбарлик қилишлари, ҳарбир совет кишисида янги ғайрат ва ташаббус уйғотишлари, уларни янги муваффақиятларга эришишга сафарбар этмоқлари керак. Социалистик мусобақанинг бутун кучи ва та'сири асосий масалага—ишлабчиқариш планларини тўла ва ошириб адо этишга. Улуғ Октябрь байрамининг 33 йиллигигача пахта тайёрлаш давлат планини тўла бажаришга қаратилиши лозим.

Ишни шундай ташкил қилиш керакки, коммунист ва комсомоллар социалистик мусобақани уюштиришда шахсан намуна кўрсатсинлар ва етакчилик қилсинлар. Октябрьолди социалистик мусобақасига қўшилмаган ва ўз мажбуриятини бажармаган биронта ишчи ва колхозчи, корхона ва колхоз, совхоз ва МТС қолмасин.

Саноат корхоналарининг партия, касаба союз ва комсомол ташкилотлари социалистик мусобақани ишчиларнинг чинакам оммавий ҳаракатига айлантириб, меҳнат унумини оширишга, маҳсулот сифатини яхшилаш ва таннархини камайтиришга эришишлари керак. Пахта далаларида теримнинг дастлабки кунлариданоқ бошланиб кетган 5—7—10 минг килограммчилар ҳаракатини тобора кучайтириш, теримчилар ўртасида Октябрьолди мусобақасини кенг қизитиб, пахта териш ва тайёрлаш юзасидан белгиланган графикнинг тўла бажарилишини та'минлаш—колхоз партия ташкилотларининг шарафли бурчидир.

Улуғ социалистик Ватанимизнинг шон-шуҳратини янада ошириш ва Октябрь революциясининг 33 йиллигини муносиб нишонлаш учун социалистик мусобақани тобора кучайтирайлик!

Молдавия ССР Олий Советининг юбилей сессияси

КИШИНЕВ, 2 сентябрь. (ТАСС). Бутун Молдавия ССР Олий Советининг республика ташкил этилган кунинг 10 йиллигига бағишланган юбилей сессияси бўлди.

Сессия қатнашчилари ВКП(б) Марказий Комитетининг улуғ Сталин бошчилигидаги Сиёсий Бюросини ғоят баланд руҳ блан фахрий президиумга сайладилар.

Республика Олий Совети Президиумининг раиси ўртоқ Ф. Г. Бровко Молдавия ССРнинг ўнйиллиги тўғрисида доклад қилди.

Молдавия меҳнаткашлари республикада совет ҳокимияти барпо қилинганидан буён ўтган ўн йил ичида большевиклар партиясининг ва улуғ Сталиннинг раҳбарлиги остида шонли йўл босиб ўтдилар. Республиканинг халқ хўжалиги урушдан кейинги бешйиллик даврида социалистик Ватандаги барча халқларнинг актив ёрдами блан ўз тарихида мисли кўрилмаган даражада тараққий этди. Молдавияда неча юзлаб саноат корхоналари қурилди. 1949 йилдаёқ саноатнинг ялпи маҳсулоти урушдан аввалги миқдордан бир ярим марта ортди. Республика саноати бу йил яхши ишлаб, программани анча ошириб бажармоқда.

Молдавиянинг қишлоқ хўжалиги катта муваффақиятларга эришди. Республикада 108 машина-трактор станцияси бор. Урушдан кейинги йилларда 17 минг гектардан ортиқ ер боғ ва токзорларга айлантирилди.

Сессияда СССР Олий Совети Президиумининг табрик телеграммаси ўқиб берилди.

Сессия қатнашчилари ғоят баланд руҳ блан ўртоқ И. В. Сталинга табрикнома қабул қилдилар.

Тожикистон пахтакорлари делегацияси жўнаб кетди

Ўзбекистон ва Тожикистон пахтакорлари ўртасидаги социалистик мусобақа шартномасининг қандай бажарилаётганлигини текширган қардош тожик халқининг делегацияси 3 сентябрьда Тошкентдан Сталинободга учиб кетди.

Аэродромда делегацияни Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ Ш. Рашидов, республика партия ва совет ташкилотларининг вакиллари кузатиб қолдилар. (ЎзТАГ).

МОСКВА, КРЕМЛЬ

ССР Иттифоқи Министрлар Советининг Раиси ўртоқ Иосиф Виссарионович СТАЛИНГА

Қадрдон Иосиф Виссарионович, Украина Совет Социалистик Республикасининг колхозчилари, МТС ва совхоз ходимлари, қишлоқ хўжалик мутахассислари дон ва техника экинларидан мўл ҳосил етиштириш, социалистик деҳқончилик маданиятини юксалтириш, жамоат маҳсулдор чорвачилигини ривожлантириш учйиллик планини бажариш, қишлоқ хўжалик ишлабчиқаришининг барча тармоқларини ҳартарафлама ривожлантириш ҳамда колхозларни ташкилий-хўжалик жиҳатидан тобора мустаҳкамлаш юзасидан Сизнинг олдингизда олган мажбуриятларини бажариш учун курашиб, бу йил янги муваффақиятларга эришганликларини Сизга ма'лум қиламиз.

Ғалла тайёрлаш давлат плани (жўхоридан ташқари) ҳукумат томонидан белгиланган муддатдан олдин ва 1949 йилдагидан илгари бажарилди. Озиқ-овқат экинларини тайёрлаш плани 102,7 процент бажарилди. Давлатга ўтган йилдагига нисбатан 74 миллион 141 минг пуд ортиқ буғдой топширилди. Топширилган ғалланинг ҳаммаси а'ло сифатли.

МТСларнинг ишлари учун берилган счётларга мувофиқ давлатга ғалла топшириш давом этмоқда.

Колхоз фермаларидаги мавжуд моллар сони қуйидагича: қорамол йиллик планга нисбатан 102,3 процентни, чўчқалар 106,1 процентни, қўйлар 118,1 процентни, отлар 101,7 процентни ташкил этади. Республикадаги колхозларда молларнинг ҳамма турлари урушдан аввалги миқдордан ортиб кетди, чунончи: қорамоллар сони 47 процент, чўчқалар сони 40 процент, қўйлар сони 21 процент ортди.

Табиатни ўзгартиришдан иборат сталинча план муваффақиятли суратда амалга оширилмоқда. Далаларни иҳота қилиб дарахт ўтказиш йиллик плани 123 процент бажарилди: кўчат ва дарахтлар агротехника жиҳатидан белгиланган муддатларда юқори сифатли қилиб ўтказилди.

Ўртоқ Сталин Сизга хурсандчилик блан ма'лум қиламизки, Украина ССРдаги Львов, Тернополь, Станислав, Дрогобич, Ровно, Волин, Измаил, Черновица ва Закарпат областьларининг сталинча колхоз тузумининг афзалликларини ўз тажрибаларида кўриб ишонган деҳқонлари колхозларга бирлашдилар ва социалистик қишлоқ хўжалигини тобора ривожлантириш учун курашда, давлат олдида олинган ҳамма мажбуриятларни бажаришда шу йилнинг ўзидаёқ бутун Совет Иттифоқидаги колхозчи деҳқонлар блан биргаликда актив қатнашмоқдалар ва ўзларининг моддий аҳволларини анча яхшиладилар.

Совет Украинасидаги партия, совет ва қишлоқ хўжалик органлари, колхозчилар, МТС ва совхоз ходимлари ҳозирги вақтда 1951 йилда мўл ҳосил олиш ва барча қишлоқ хўжалик экинлари ялпи хосилини янада кўпайтириш учун мустаҳкам асос яратиш йўлида ишламоқдалар. Республикадаги колхоз ва совхозлар Украина учун асосий озиқ-овқат экини бўлган кузги буғдойни бу йил 1949 йилдагига нисбатан 1 миллион 700 минг гектардан ортиқ ерга экмоқдалар. Кузги буғдой агротехника жиҳатидан энг яхши муддатларда ва яхши тайёрланган ерларга экилмоқда.

Колхозлар ва МТСлар мамлакатимизнинг бу йил ўтган йиллардагига нисбатан кўпроқ қанд олиши учун қанд лавлагини ҳеч нобуд қилмай ўз вақтида йиғиштириб олиш ва бутун ҳосилни ўз вақтида қанд заводларига топширишга тайёрдирлар.

Республикадаги колхозлар, МТС ва совхозлар Ҳукуматнинг шудгор қилиш ва пар кўтариш тўғрисидаги кўрсатмасини ўз вақтида бажарадилар.

Ҳозирги вақтда бутун кучимизни ем-хашак тайёрлашни туғаллаш, молхоналар қуриш ва мол қишловига тайёргарлик кўришга сафарбар қилдик.

Ўртоқ Сталин, Украина колхозчилари, МТС ва совхоз ходимлари, қишлоқ хўжалик мутахассислари Сизнинг эришилган муваффақиятлар блан хотиржам бўлиш совет кишиларига хос эмас, деган кўрсатмаларингизни эсларида тутиб, колхозларни ташкилий-хўжалик жиҳатидан янада мустаҳкамлаш, дон ва бошқа қишлоқ хўжалик маҳсулотлари ялпи ҳосилини кўпайтириш, ем-хашак базасини кенгайтириш, фермалардаги урғочи моллар сонини ошириш ва жамоат чорвачилиги маҳсулдорлигини кўпайтириш учун барча имкониятлардан фойдаланадилар.

Қадрдон Иосиф Виссарионович, Сизга ва'да бериб айтамизки, Совет Украинаси колхоз қишлоқларининг меҳнаткашлари жўхори, пахта, кунгабоқар, картошка, сабзавот ва чорвачилик маҳсулотлари тайёрлаш планини муддатидан илгари муваффақиятли бажариш учун ўзларининг бутун кучларини сафарбар қиладилар.

Совет Украинасининг колхозчилари, МТС ва совхоз ходимлари, қишлоқ хўжалигининг барча ходимлари улуғ Ленин — Сталин партиясининг раҳбарлиги остида бундан кейин ҳам Ватанимизнинг қудратини янада мустаҳкамлаш, совет халқининг фаровонлигини ошириш, мамлакатимизда коммунизм қуриш учун тинмай курашадилар.

Украина К(б)П Марказий Комитетининг секретари Л. МЕЛЬНИКОВ.
Украина ССР Министрлар Советининг раиси Д. КОРОТЧЕНКО.
СССР Тайёрлаш министрлигининг Украина ССРдаги вакили В. КАЛАШНИКОВ.
Украина ССР Қишлоқ хўжалик министри Н. КАЛЬЧЕНКО.
Украина ССР Совхозлар министри А. ВЛАСЕНКО.

Италия кооператив делегациясининг СССРда бўлишига доир

Италия кооперативлари Миллий иттифоқининг СССРга келган делегацияси совет матлубот кооперациясининг ишлари блан танишмоқда.

Делегация а'золари Москвада СССРда кооперациянинг ташкилий тузилиши ва кооперация ишларини планлаш масалалари юзасидан ҳамда Центросоюз аппаратининг ишлари ва бошқа масалалар юзасидан Центросоюз раҳбарлари блан бирнеча марта суҳбат қилдилар.

Делегация а'золари Москва область ва Краснодар ўлкасида қишлоқ матлубот жамиятлари ва район матлубот союзларининг бирқанча магазини, дўкон ва корхоналарини бориб кўрдилар.

Ҳозирги вақтда Италия кооперативлари Миллий иттифоқининг делегацияси Сталинград областидаги матлубот кооперациясининг ишлари блан танишмоқда. (ТАСС).

А. М. ГОРЬКИЙНИНГ ПУБЛИЦИСТИК АСАРЛАРИ ЎЗБЕК ТИЛИДА НАШР ЭТИЛДИ

«Қизил Ўзбекистон» ва «Правда Востока» бирлашган нашриёти А. М. Горькийнинг «А. М. Горький Америкада» номли публицистик очерклар тўпламини ўзбек тилида босиб чиқарди.

Тўпламда «Маданият арбоблари», сизлар ким блан?» (Америка мухбирларига жавоб), «Сариқ Иблис шаҳри», «Республика корольларидан бири», «Аҳлоқ муҳиби» ва бошқа публицистик асарлар бор. А. М. Горькийнинг «Насрий поэма»си ўзбек тилида биринчи марта босилди.

Тўплам В. Шербинанинг «Совет халқининг буюк ёзувчиси» сарлавҳали мақоласи блан бошланади.

А. М. Горькийнинг публицистик асарларини ўзбек тилига ёзувчилардан Ҳамид Ғулом, М. Исмоилий, Асқад Мухтор ва бошқа ўртоқлар таржима қилганлар. (ЎзТАГ).

Октябрьолди социалистик мусобақасини умумхалқ ҳаракатига айлантирайлик!

Суратда: «Таштекстильмаш» заводининг ишлабчиқариш топшириғини ҳар куни 400 процентга етказиб бажараётган стахановчи токари ўртоқ **В. Т. Кириенко.**

А. Ашкинезер фотоси.
(ЎзТАГ фотохроникаси).

Ун ойлик план саккиз ойда бажарилди

Тошкентдаги «Автотрактородеталь» заводининг коллективи саккиз ойда 10 ойлик ишлабчиқариш планини ва қишлоқ хўжалик машиналари учун запас қисмлар тайёрлаш юзасидан бир йиллик планни бажариб, катта муваффақият қозонди. Коллектив йил бошидан буён давлатга пландан ташқари 370 минг сўм фойда берди.

Август ойи планини ошириб бажарган механика цехи мусобақада олдинда бормоқда. Бу цехда планини бажармаган биронта ҳам ишчи йўқ.

Илғор стахановчилардан пармаловчи Вдовнин, термист Бухенко, фрезерчи Шутов ўртоқлар ҳозир 1951 йил ҳисобига маҳсулот ишлаб чиқармоқдалар. Отбойчилардан Содиқов, Муслимов ўртоқлар смена топшириғини 2—3 ҳисса ошириб бажараётирлар.

«Автотрактородеталь» заводининг коллективи урушдан кейинги бешйилликнинг сўнгги йили планини Улуғ Октябрьнинг 33 йиллиги кунигача бажариш учун курашмоқда.

Ш. АЙРОПЕТЯНЦ.

Стахановча вахтада

Тошкентдаги Каганович номли паровоз-вагон ремонти заводида 1.500 дан ортиқ ишчи стахановча тинчлик вахтасида туриб ишламоқда.

Кунлик топшириқни ошириб бажараётган қозон цехининг ишчилари қозонлар ремонти бўйича йиллик планни муддатидан олдин бажардилар. Қозончиларга заводнинг кўчма қизил байроғи топширилди. Ўртоқ Даминов бошчилик қилаётган бригада меҳнатда айниқса яхши намуна кўрсатмоқда. Бригада ҳозир 1951 йил ҳисобига маҳсулот ишлаб чиқармоқда.

Чўян қуйиш цехининг ишчилари ҳам стахановча вахтада туриб ишламоқдалар. Бу цехда ишловчи қолипчи ўртоқ Аҳмедов смена топшириғини 400 процентга етказиб бажариб, нуқул а'ло сифатли маҳсулот ишлаб чиқармоқда. Чўян қуючилар йиллик планни Октябрь байрамигача бажариш мажбуриятини олдилар.

Пўлат қуйиш цехининг донгдор пўлат қуючиларидан Терехов, Азимов, Милованов, Максимов ўртоқлар жадал усул блан ишлаб, смена топшириқларини 2—3 ҳисса ошириб бажараётирлар.

Завод коллективи йиллик планни Сталин Конституцияси кунигача бажариш учун курашмоқда.

А. ШОДИЕВ.

Суратда: «Чирчиқсельмаш» заводининг ишлабчиқариш топшириғини ҳар куни 300—350 процентга етказиб бажараётган слесари комсомол а'зоси **Г. И. Никифоренко.**

В. Лейн фотоси.
(ЎзТАГ фотохроникаси).

Жанубий Орол балиқчиларининг муваффақияти

Жанубий Орол денгизининг юзларча балиқчиси Октябрьолди мусобақасини кучайтириб юборди. Бешйиллик планни муддатидан олдин бажарган Қозоқдар'ё балиқ заводининг коллективи 1950 йилга белгиланган топшириқни ошириб адо этди. Стахановчи балиқчилардан М. Саидназаров, С. Нурбоев ва С. Есхўжаев ўртоқлар 1951 йил ҳисобига балиқ топширмоқдалар. Заводнинг сол. бочка, йиғиш ва тузлаш цехлари йиллик пландан ташқари 20—25 процент маҳсулот топширдилар.

Мўйноқ районининг балиқчилари ўртасида Октябрьолди мусобақаси тобора кучаймоқда. «Октябрь 15 йиллиги» колхозида Б. Каллимбеков бошлиқ бригада балиқ овлаш йиллик планини биринчи бўлиб бажарди. Колхозчилар Улуғ Октябрьнинг 33 йиллигигача икки йиллик планни бажариш учун курашмоқдалар.

Сталин номли колхозда комсомол а'золари Сатмаева, Тилавов ва Қолжонов ўртоқлар стахановча меҳнатда шахсий намуна кўрсатиб, барча колхозчиларга ибрат бўлмоқдалар. Улар балиқ ови нормасини ҳаммавақт икки баравар ошириб бажараётирлар.

Ғ. КАРИМБЕРДИЕВ.

Республика корхоналарида

◆ Хева ёғ заводининг коллективи Октябрьолди мусобақасини кучайтириб, планни ой сайин ошириб бажармоқда. Илғор ишчилардан Машарип Исҳоқов 8 ойда бир ярим йиллик нормани бажарди. Кочегар С. Санаев, жаровшик Б. Мадаминов, слесарь М. Маҳмудов кунлик топшириқни 150—180 процентга етказиб бажараётирлар. Коллектив III квартал планини 20 сентябрьгача бажариш учун курашмоқда.

А. Бобожонов.

◆ Йўллар министрлигига қарашли машинасозлик заводида Улуғ Октябрьнинг 33 йиллиги шарафига социалистик мусобақа кун сайин кучаймоқда. Стахановчилардан қолипчи Муҳамедов, слесарь Юнусов, токарь Са'дуллаев, донгдор темирчи Ғойибов мусобақада олдинда бораётирлар. Слесарь ўртоқ Юнусов тинчлик вахтасида туриб ишлаб, смена топшириғини 200—250 процент бажармоқда.

С. Сметанкин.

◆ Андижон область, Ленинск шаҳридаги 5-нчи ёғ заводининг коллективи янги ҳосил чигитдан ёғ ишлаб чиқариш мавсумига пухта тайёргарлик кўрди. Слесарьлардан Жума Тошлоқов, В. Кириллов ва А. Лукин ўртоқлар ускуналарни ремонт қилишда топшириқни 150—160 процентдан бажармоқдалар. Заводда эски ускуналарни ремонт қилиш блан бирқаторда, янги ускуналар ўрнатиш учун ҳам тайёргарлик кўрилмоқда.

В. Ландишев.

◆ Урганчдаги мотор-ремонт заводининг ишчилари ва инженер-техник ходимлари Октябрьолди мусобақасида яхши натижаларга эришмоқдалар. Заводнинг илғор кишиларидан стахановчи ўртоқ Безкишко ҳар кун икки норма бажармоқда. Қурбонов, Рўзиматов, Эшниёзов ўртоқлар бир ярим ойда уч ойлик планни бажардилар.

Б. Пўлатов.

◆ Намангандаги Карл Маркс номли 3-нчи ёғ заводининг ишчилари, инженер-техник ходимлари Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 33 йиллиги шарафига мусобақани қизитиб, ажойиб ютуқларга эришдилар. Ўртоқ Канцеров бошлиқ цех пландан ташқари анча ёғ ва момиқ ишлаб чиқарди.

Б. Қаюмов.

Темирйўлчиларнинг фидокорона меҳнати

Урсатьевск бўлими Самарқанд подотделининг диспетчерлари поездлар ҳаракатини мустаҳкам график асосида бошқариб, вагонларнинг қатновини, юк ортиш ва тушириш ишларини тезлатиш учун астойдил курашмоқдалар.

Поездлар қатновини яхшилашда машинистлардан Васягин, Черкашин, Горбачев, Компольшик, Лужеренко, бош кондукторлардан Соловьев, Годов, поезд-вагон мастери Бобомуродов ва бошқа ўртоқлар фидокорона меҳнат қилмоқдалар. Улар диспетчерлар блан мусобақалашиб, юқори меҳнат кўрсаткичларига эришдилар. Ўтган 30 кун ичида поездларнинг ҳаммаси график асосида жўнатилди. Поездларнинг участка тезлигини ошириш юзасидан берилган топшириқ 102,2 процент адо этилди. Нефть маршрутларининг қатнови бўйича берилган топшириқ ҳам анча ошириб бажарилди.

Б. ПИРНАЗАРОВ.

СОВЕТ ҚУРИЛИШИ

Область ижроия комитетлари ташкилот-инструкторлик бўлимларининг ишини яхшилайлик

Меҳнаткашлар депутатлари маҳаллий Советлари олдида турган ғоят катта вазифаларни муваффақиятли бажариш ташкилий ишларни пухта уюштиришга боғлиқ. Кейинги вақтларда республикамиздаги кўпгина ижроия комитетлар ўз ишларини планли олиб бориб, анчагина иш қилдилар ва қилмоқдалар.

Совет органларининг ишларини яхшилашда область ижроия комитетлари ташкилот-инструкторлик бўлимларининг роли ниҳоятда катта. Бу бўлимлар маҳаллий Советларнинг сессияларига тайёрлик кўришга, уни ўтказишга бошчилик қилишлари, ижро этувчи органларнинг депутатлар блан алоқасини мустаҳкамлаш масалалари блан ҳардоим шуғулланишлари лозим. Фарғона область ижроия комитети ташкилот-инструкторлик бўлими ўз ишини анча яхшилади. Бўлим хизматчилари планли ишлайдилар. Улар район ижроия комитетлари ва қишлоқ советлари ишларини мунтазам текшириб, ўрганиб борадилар. Маҳаллий Совет ижроия комитетларининг иш фаолияти ҳақида область ижроия комитетининг мажлисларида масалалар муҳокама қилинади. Шу йилнинг бошидан буён область ижроия комитети томонидан 6 та район ижроия комитетининг иши текширилди. Сўх, Қува, Фарғона ва бошқа район ижроия комитетларининг пахтачиликка, чорвачиликка қандай раҳбарлик қилаётганликлари, ободончилик, колхоз қишлоқларини қайта қуриш, мактаблар ремонти ва бошқа сиёсий-хўжалик ишлар блан қандай шуғулланаётганликлари ҳақида область ижроия комитети ва район ижроия комитетлари мажлисида масала муҳокама қилинди.

Афсуски, ташкилот-инструкторлик бўлимларига раҳбарлик қилишда, уларнинг иш фаолиятлари устидан доимо назорат қилиб туришда ба'зибир область ижроия комитетлари кўнгилдагидек ишламаётирлар. Наманган ва Бухоро область ижроия комитетларининг раҳбарлари инструкторлик аппаратига яхши раҳбарлик қилмайдилар ва уларнинг иши устидан назорат қилмай, уларни советларнинг ташкилий-оммавий ишига ҳеч алоқаси бўлмаган ишларга сафарбар қиладилар. Мана шунинг натижасида область ижроия комитетларининг ташкилот-инструкторлик бўлимлари ўз устларига юкланган муҳим вазифани бажаролмайдилар.

Наманган область ижроия комитети ташкилот-инструкторлик бўлимининг мудири ўртоқ Тожибоев бирнеча йил давомида область ижроия комитетининг Бўздаги қишлоқ хўжалик кампаниясини ўтказувчи доимий вакили бўлиб келган. Шунинг натижасида ўртоқ Тожибоев бирнеча ой ичида областьнинг 2 районидагина бўлган, холос. Область ижроия комитети уни бошқа ишларга командировка қилиб, бўлимни бошлиқсиз қолдирган.

Бухоро область ижроия комитети ташкилот-инструкторлик бўлимининг бошлиғи ўртоқ Бобожонов ҳам ўз ишига ҳеч тааллуқли бўлмаган ишларни бажариш учун доимо командировкада бўлади. У, шу йилнинг 2 ойи мобайнида колхозчиларнинг томорқасини ўлчаш иши блан Қоракўл ва Свердлов районларида юрган. Ташкилот-инструкторлик бўлимининг инструктори ўртоқ Мухторова маҳаллий Совет ишларига ёрдам бериш ўрнига, доимо область ижроия комитети учун телефон орқали ҳархил сводка ва ма'лумот тўплаш блан банд қилиб қўйилган. Шунингдек, Хоразм область ижроия комитети ташкилот-инструкторлик бўлимининг мудири ўртоқ Иброҳимов бўлимга алоқаси бўлмаган ишлар блан банд бўлиб келади.

Мана шундай аҳволни Сурхондар'ё область ижроия комитетида ҳам кўриш мумкин. Ташкилот-инструкторлик бўлимига ижроия комитетнинг ҳамма майда техникавий ишлари ва меҳнаткашлардан тушган ариза ва шикоятларни текшириш устидан назорат қилиш ҳамда область ижроия комитети қабул қилган барча қарорларнинг ижроси устидан назорат қилиш каби вазифалар юкланган. Ташкилот-инструкторлик бўлимининг мудири Зубайров ва инструктор Бакирова ўртоқлар доимо юқоридаги ишлар блан банд бўлиб, 10—12 сойлаб аппаратда ишлаб, биронта ҳам районда бўлмаганлар. Шунинг учун ҳам область ижроия комитети 1949 йил ва шу йилнинг ўтган ойлари ичида биронта ҳам районда ташкилий-оммавий ишнинг боришини текширмаган ва ўз мажлисларида муҳокама қилмаган. Ҳолбуки, Сариосиё, Денов ва Бойсун район ижроия комитетлари ташкилий-оммавий ишларни яхшилашда ёрдамга муҳтож. Бу районларда ижроия комитетларнинг мажлислари ўз вақтида ўтказилмайди, Советларнинг сессиялари эса Ўзбекистон ССР Конституциясига хилоф равишда ўтказилади.

Инструкторлар область ижроия комитети ташкилот-инструкторлик бўлимининг асосий суянчиғидир. Ижроия комитетларнинг раҳбарлари инструкторлар ишига кўпроқ э'тибор беришлари, уларни бирон жойга юбораётганда йўлйўриқ кўрсатишлари, қайтганларида суҳбатлашишлари, улар очган камчиликларни йўқотиш тадбирларини кўришлари зарур.

Ба'зи область ижроия комитетларининг раҳбарлари ташкилот-инструкторлик бўлимларининг ишига етарли баҳо бермасликлари натижасида, кадрлар танлашга, айниқса инструкторлар танлашга юзаки қарайдилар. Улар инструкторлар, район ижроия комитетларидан келган мажлис қарорларини тартибга солаолса, сводкалар тўплайолса бас, деб қарайдилар. Шунинг учун ҳам Сурхондар'ё область ижроия комитети ташкилот-инструкторлик бўлимининг инструктори Бакирова, Бухоро область ижроия комитетининг инструктори Мухторова ўртоқлар совет қурилиши иши блан мутлақо таниш бўлмаганлари ҳолда, районларда ташкилий-оммавий ишларнинг аҳволини тушунмаганлари бежиз эмас. Бунинг устига, улар етарли ма'лумотга ҳам эга эмаслар. Андижон область ижроия комитетида ташкилот-инструкторлик бўлимининг мудири тез-тез ўзгариб туради.

Кейинги вақтларда ижроия комитетларининг ташкилот-инструкторлик бўлимларига кўпгина янги ходимлар келди. Уларнинг кўпчилиги маҳаллий Советлар ишини яхшилашда ташаббус кўрсатмоқдалар. Бундай ёш кадрларга яқиндан ёрдам кўрсатиш зарур. Ташкилий-инструкторлик бўлимларининг ишини тубдан яхшилаш, уларнинг ташкилотчилик қобилиятини ошириш лозим.

М. ЯМИЛОВ.

Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг инструктори.

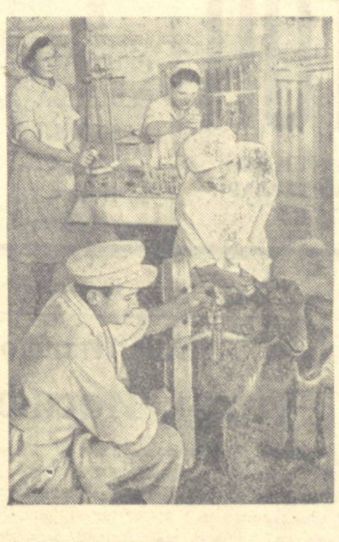

Ўзбекистон ССР Фанлар академиясига қарашли Қишлоқ хўжалик институтининг тажриба зоотехника бўлимининг лабораторияси Қизилқумнинг жанубий қисмида (Қашқадар'ё области) қўйларни яхши боқиб, уларнинг маҳсулдорлигини ошириш юзасидан катта ишлар олиб бормоқда. **Суратда:** даладаги лабораторияда илмий ходим **Р. Д. Мухторов** (олдинги қаторда) ва институт зоотехника бўлимининг раҳбари қишлоқ хўжалик фанлари кандидати **Г. И. Алексеева** ўртоқлар қўйларни кўздан кечирмоқдалар.

Я. Каминер фотоси. (ЎзТАГ фотохроникаси).

Қардош республика артистлари блан ижодий учрашув

САМАРҚАНД. (**«Қизил Ўзбекистон» мухбиридан**). Бу ерда Г. Петровский номидаги Украин музикали драма театрининг гастрольлари катта муваффақият блан ўтмоқда. Театр томошабинларга «Украина далаларида», «Май туни», «Наталка—Полтавка», «Ўғирланган бахт» ва бошқа спектаклларни кўрсатди.

Театр артистлари Ҳ. Олимжон номидаги ўзбек театрининг коллективи блан учрашдилар. Украин театрининг бош режиссёри ўртоқ Янковский театр коллективи ўзбек совет пьесаларидан бирни театр репертуарига қабул қилинажагини айтди.

Учрашувда Ҳ. Олимжон номли область театри меҳмонларга «Тинчлик учун» деган бадиий монтажни кўрсатди. Украина артистлари «Украина далаларида», «Май туни» ва бошқа асарлардан парчалар, ашулалар ижро этдилар.

Театр коллективлари ижодий алоқа боғлашга қарор қилдилар.

Ғ. АШУРОВ

Медицина ходимларининг ташаббуси

Урганчда район соғлиқни сақлаш бўлимлари раҳбарларининг область кенгаши бўлиб ўтди. Кенгашда Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ва Ўзбекистон К(б)П Марказий Комитетининг «1950 йилги пахта ҳосилини териш ва тайёрлашни уюштириш ҳақида» қабул қилган қарори ва шу муносабат блан медицина ходимлари олдида турган вазифалар муҳокама қилинди.

Область марказидан районларга бир группа тажрибали врачлар юборилди. Улар йиғим-терим фаслида колхозчиларга медицина ёрдами кўрсатишда район соғлиқни сақлаш бўлимларига амалий ёрдам кўрсатадилар.

Қишлоқлардаги медицина пунктларига тажрибали врачлар юборилди. Чунончи, Шовот районида кейинги вақтда врачларнинг сони уч марта кўпайди.

Яқинда Урганчга Самарқанддаги медицина институтини тамомлаган бирқанча ёш врач келди. Улар ҳам колхоз қишлоқларидаги аҳолига медицина хизмати кўрсатадилар.

Кенгаш муҳокама қилинган масала юзасидан қарор қабул қилди.

Б. ПЎЛАТОВ.

Маданият хроникаси

НАМАНГАН

Наманган шаҳар кутубхонаси меҳнаткашларга яхши хизмат кўрсатмоқда. Кутубхона катта китоб фондига эга. Кейинги тўрт йил ичида кутубхона учун 45 минг сўмлик 8.200 нусха китоб сотиб олинди. Бу китоблар орасида Маркс ва Энгельс, В. И. Ленин ва И. В. Сталин асарлари бор.

Кутубхонага 550 киши доимий қатнамоқда.

А. Маҳмудов,
О. Леонтьева.

БУХОРО

Бухоро шаҳридаги область музикали драма театри яқинда ўзининг 20 йиллигини нишонлайди. Шу муносабат блан коллектив Б. Лавреневнинг «Америка овози», пьесасини қўйиш учун тайёрламоқда.

А. Ниёзмуродов.

ФАРҒОНА

Фарғонадаги М. Горький номидаги театр областьнинг колхозларида пахтакорлар учун спектакльлар қўйиб бермоқда. Театр Бағдод, Куйбишев, Олтиариқ районларида «Алишер Навоий», «Алпомиш», «Ҳамза», «Олтин кўл» спектакльларини кўрсатди.

В. Тожибоев.

☆

Сталин мукофоти лауреати, Ўзбекистон ССР халқ артисти Муккарамма Турғунбоева раҳбарлигидаги сан'аткорлар бригадаси Фарғона областининг пахтакорларига маданий хизмат кўрсатмоқда.

Бригада Киров, Каганович ва Горский районларидаги колхозларда концертлар қўйиб берди. Концертларни 20 мингдан ортиқ пахтакор томоша қилди.

Қ. Узоқов.

ТОШКЕНТ

Қирғизистон Давлат хорининг коллективи Мирзачўлга келди. Коллектив Мирзачўл колхозларида пахтакорлар учун концертлар қўйиб берди.

М. Юсупов.

Пахтакорлар учун концертлар

Меҳнат Қизил Байроқ орденли Ўзбек Давлат филармониясининг ашула-рақс ансамбли пахта йиғим-терими даврида колхозчиларга маданий хизмат кўрсатиш учун Тошкент областининг Чиноз район колхозларига чиқиб кеттан эдилар. Улар колхозчиларга концерт қўйиб бермоқдалар.

Ўртоқ Назрулла Ёқубов бошлиқ бу бригада районнинг 10 дан ортиқ колхозларида бўлди. Артистлар колхозчиларнинг дам олиш пайтларида уларга газеталарни ўқиб бермоқдалар ва концерт қўйиб бермоқдалар. Концерт бригадаси составида Ўзбекистонда хизмат кўрсатган сан'ат арбоби Аҳмаджон Умурзоқов, Ўзбекистонда хизмат кўрсатган артистка Меҳрихон Абдуллаева, артист Ёқубов, Абдуллаев ва бошқалар бор.

Н. УМУРБОЕВ.

Кўчма дўконлар

Фарғона область Киров район матлубот кооперацияси союзи правлениеси пахта йиғим-терими муносабати блан кўчма дўконлар ташкил этди. Қишлоқлардаги 20 дан ортиқ намунали магазинлар йиғим-терим даврида савдо-содиқ ишларини далада олиб борадилар. Ҳозир кўпгина колхозларнинг далаларида кўчма дўконлар учун жойлар тайёрланди.

Район матлубот кооперацияси кўчма дўконларда сотиш учун турли саноат моллари, озиқ-овқат ва уй-рўзғор аш'ёлари, маданий моллар ажратди.

С. ОХУНОВ.

«ҚИЗИЛ ЎЗБЕКИСТОН» МАТЕРИАЛЛАРИ ИЗИДАН

„Бағритош кишилар“

«Қизил Ўзбекистон»нинг шу йил 27 май сонида юқоридаги сарлавҳа остида ўртоқ Ориф Юнусовнинг фельетони босилиб, унда Тошкент шаҳар, Киров район ижроия комитетининг раиси ўртоқ М. Абдураҳмонованинг меҳнаткашлар ариза ва шикоятларига бюрократларча қараб 2—3 ойлаб оқибатсиз қолдириб келганлиги ва ариза, шикоятлар блан келган кишиларга қўпол муомалада бўлганлиги кўрсатилган эди.

Ўзбекистон К(б)П Киров район комитети бу фельетон юзасидан текшириш ўтказиб, унинг натижасини бюро мажлисида муҳокама қилди ва фельетонда кўрсатилган фактларни тўғри деб топди.

Меҳнаткашларнинг ариза ва шикоятларига бюрократларча қараб келганлиги учун Киров район ижроия комитетининг раиси ўртоқ М. Абдураҳмоновага виговор э'лон қилинди. Район ижроия комитети аппаратида мустаҳкам тартиб ўрнатиш ва меҳнаткашлардан келган ариза, шикоятларни ўз вақтида кўриш ҳақида тегишли кўрсатмалар берилди.

Босилмаган хабарлар изидан

Фарғона область, Горский районидаги «Социализм» мактабининг директори Ғани Тожиев ўқитувчилар томонидан газета, журналларга обуна бўлиш учун тўпланган пулларни ўз шахсий манфаатига ишлатиб келганлиги ва умумий мажбурий та'лим ҳақидаги қарорга риоя қилмай, мактабдаги ёш қизлар ҳақида «7-нчи синфни битирди» деган қалбаки ҳужжатлар ёзиб, уларнинг ота-оналаридан катта поралар олиб, ёш қизларни ўқишдан қолиб турмушга чиқиб кетишларига сабабчи бўлиб келганлиги ҳақида редакциямизга бир хабар келган эди.

Фарғона область халқ маориф бўлими бу хабар юзасидан текшириш ўтказиб, унда кўрсатилган фактларни тўғри деб топди.

Ўз шахсий манфаатини устун кўручи ва ёш қизларнинг ўқишдан маҳрум бўлишига сабабчи бўлган мактаб директори Ғани Тожиев ўз вазифасидан четлаштирилди ҳамда уни жиноий жавобгарликка тортиш учун текшириш материаллари терговга органларига топширилди.

Сурхондар'ё область маданий-оқартув муассасалари касаба союзи активининг йиғилиши

Яқинда Сурхондар'ё область партия комитетининг мажлислар залида маданий-оқартув муассасалари касаба союзи активларининг йиғилиши бўлиб ўтди. Йиғилишга район партия комитетларининг партия, касаба союз ва комсомол органлари бўлимларининг мудирлари, касаба союз район комитетларининг вакиллари, маҳаллий комитетларнинг раислари ва область касаба союз ташкилотларининг активлари иштирок этди.

Актив йиғилиши маданий-оқартув муассасаларининг иши ҳақидаги масалани муҳокама қилди.

Йиғилишда республика маданий-оқартув муассасалари касаба союзининг вакили ўртоқ Е. И. Проянов доклад қилди. Докладчи ўз сўзининг кўп қисмини ВКП(б) Марказий Комитетининг мафкура соҳасидаги тарихий қарорларига бағишлади.

Ўртоқ Проянов область маданий-оқартув муассасалари қониқарсиз ишлаётганини кўрсатди.

Йиғилишда сўзга чиққан ўртоқлар область маданий-оқартув муассасалар бўлими ва унинг бошлиғи Эшонқуловнинг ёмон ишлаётганлигини қаттиқ танқид қилдилар.

Йиғилиш областьда маданий-оқартув муассасалари ва касаба союз ташкилотларининг ишларини яхшилаш юзасидан тегишли қарор қабул қилди.

И. ВОИНОВ.

Район матлубот кооперацияси союзининг муваффақияти

Самарқанд область, Булунғур район матлубот кооперацияси союзи бу йил савдо-сотиқ ишларини ўтган йилдагига қараганда анча кенгайтирди. Райондаги ҳамма сельполар ярим йиллик топшириқни ортиғи блан бажардилар. Ленин номли, Крупская номли сельполар мол обороти планларини 143 процентгача етказиб бажардилар. Август ойида ҳам кўпгина сельполар мол сотиш юзасидан белгиланган планни тўла бажардилар.

Яқинда район матлубот кооперацияси союзи жуда кўп миқдорда ипак, шерсть моллар, радио приёмниклар, уй-рўзғор жиҳозлари, атторлик буюмлари, деҳқончилик учун зарур бўлган турли асбоб-ускуналар олди. Ҳозир дўконларда ана шу моллар сотилмоқда.

Ж. СУЛАЙМОНОВ.

РЕДАКЦИЯГА ХАТ

Пассажир автомашинаси қачон юради?

Тошкент шаҳридан 12 километр узоқликда Келес станцияси жойлашган. Бу ерда Ўзбекистон ССР Енгил саноат министрлигига қарашли жун фабрикаси, 102-нчи пахта заводи, 11-нчи совхоз, мевачилик-сабзавотчилик пункти, Новосибирский заготпункти ва бошқа идоралар бор. Уларда ишловчи ишчи, хизматчиларнинг кўпчилиги Тошкентда яшайдилар ва ҳар куни Келесга қатнаб ишлайдилар. Бу ишчи ва хизматчиларнинг қатнаши учун 1950 йилнинг бошида пассажир автомашинаси қатнаши керак эди.

Пассажир автомашинаси юрмаётганлиги натижасида Тошкентдан Келесга боручи ишчи ва хизматчилар йўловчи юк машиналарга тушиб кетадилар кўпинча бу юк машиналари ҳам бўлмай қолади. Ишчи, хизматчилар 2—3 соатлаб вақтларини машина кутиш блан ўтказадилар.

Ўзбекистон ССР Автомобиль саноати министрлиги Келес ишчи, хизматчиларининг талабини қондириши, улар учун пассажир автомашинаси ажратиши керак.

А. ТУРҒУНОВ.

ТАНҚИД ВА БИБЛИОГРАФИЯ

„Давр қўшиқлари“ ҳақида

Ўзбекистон Давлат нашриёти шоир Собир Абдулланинг «Давр қўшиқлари» деган ше'р ва қўшиқлар тўпламини нашр этди. Тўпламга шоирнинг ҳозирги замон темаларида ёзилган бирқанча катта-кичик ше'р ва қўшиқлари киритилган.

Шоир социалистик турмушимизни, қўлга киритган ва киритаётган ғалабаларимизни зўр фахр блан куйлайди.

Социалистик жамиятимизда ленинча-сталинча миллий сиёсатнинг тантанасини ва бу сиёсат туфайли озод, бахтиёр, тенг ҳуқуқли совет гражданини тавсифлар экан, шоир бундай дейди:

Қўлида ҳужжати бор ғолиб
эл сафиданман,
Бу паспорт ила саодат
ҳамиша ёримдир.

(«Севги ва ҳуқуқ» ше'ридан).

Шоирни илҳомлантираётган нарса жонажон Ватан, халқ ва улуғ Сталиндир. Шунинг учун ҳам социалистик турмушимиздаги воқиалар, совет кишиларининг меҳнатдаги фидокорлиги, олимларимизнинг ихтиро' ва ижоди, ёшларнинг фан чўққиларига кўтарилиши, уларнинг бир-бирига бўлган дўстона муносабати—шоирнинг темасидир.

Тўпламга киритилган бирқанча ше'рлар совет кишиларини коммунизм руҳида тарбиялашга, уларда ватанпарварлик руҳини оширишга хизмат қилади. «Ватан севгиси», «Давр қўшиғи», «Юракдан», «Менга яна не керак» каби ше'рлар шулар жумласидандир.

«Чевар қизлар», «Халқобод», «Пахтазор мисра'лари», «Колхоз қўшиғи» каби ше'рларда шоир турмушимизни яна ҳам яшнатиш учун фидокорона меҳнат қилаётган пахтакорларнинг қаҳрамонлигини куйлайди ва халқимизни ўз бурчини шараф блан бажаришга чақиради.

Социалистик қишлоғимиз шоирга битмас-туганмас илҳом бағишлайди. Чунки социалистик қишлоқларимизда Ленин-Сталин партиясининг раҳбарлиги туфайли қўлга киритилган ғалабалар беҳисобдир. Шоир айниқса деҳқонларимизнинг тўқ турмуш кечириши мисолида колхоз тузумининг афзаллигини гўзал куйлайди:

Очилди бахтиёрлик гулшанида
хилма-хил гуллар,
Ватан кўксида кулган колхозимнинг
янги боғида.

(«Мироб сўзи» ше'ридан).

Шоир коллектив хўжаликдаги фаровонликни бундай тасвирлайди:

Колхоз арғумоғи яйловдан қайтар,
Келар гавмишлар ҳам қирлардан
ошиб.
Отлиқ чўпон мағрур қўшиғин айтар,
Чопади серкалар, қўйлар ўйнашиб...
. . . .
Қирқ гектар кенг боғда олмалар
раста,
Анжир-асал солган олтин пиёла.
Анор шохларида қизил гул даста,
Беҳининг та'рифи ошга ҳавола.

(«Халқобод» ше'ридан).

«Давр қўшиқлари» тўпламига киритилган ше'р ва қўшиқлар ичида ана шундай мазмунан бой, юксак бадиий ше'р ва қўшиқлар бор.

Лекин тўпламга киритилган айрим ше'рлар ўзининг мазмунан саёзлиги, ғоявий ва бадиий жиҳатдан пастлиги блан юқорида кўрсатилган ше'рлардан ажралиб туради.

Буюк рус революцион демократ танқидчи—Белинский «поэзия — сан'атнинг юқори туридир» деб бежиз айтмаган эди. Поэзия адабиётнинг бошқа жанрларидан ўзининг шакли, оҳангдорлиги, кенг ма'ноларни тор формага сиғдираолиши, кишиларнинг ички ҳиссиётини гўзал очиб берабилиши блан фарқланади. Ана шунинг учун ҳам поэзия жуда қунт блан, пухта ишлашни талаб қилади.

Тўпламга киритилган ше'рларнинг ба'зиларида шоирнинг ўз ишига э'тиборсизлик блан қараганини кўрамиз. Да'вомизнинг исботи учун қуйидаги парчани келтириш кифоядир:

Колхозимнинг иши ҳақ иш,
Меҳнати ёз, роҳат қиш,
Қўшиқ айтиб яйрайман,
Ишни қилиб сарбағиш.

(«Колхозчи қиз тилидан»).

Шоир бу парчада «колхознинг иши ҳақ иш» эканлигига иқрор. Аммо биз бу парчани мантиқий жиҳатдан олиб текширсак, шундай бўлади: «мен ёзда ишлаб, қишда роҳат қиламан, ёзда ишлаганим учун, ёзда роҳат қилаолмайман». Шоир, бизда меҳнат қилишнинг ўзи роҳат эканлигини бўртдириб кўрсатмайди. Бизда меҳнат эркин, бу эркинлик социалистик принципга асосланган. Ана шунинг учун ҳам бизда меҳнат шон-шараф ишига, мардлик ва қаҳрамонлик ишига айланди.

Банднинг охиридаги «сарбағиш» сўзи қайси ва қандай ма'нода ишлатилганлиги мавҳум. Агар «сарбағиш» (сар-бош, бағиш—боғлағич) сўзини бош боғлағич ма'носида ишлатилган бўлса, у вақтда бу сўз мисра'га мазмунан боғланмаган тутуриқсиз қофия эканлиги ма'лум бўлади.

Шоирнинг «Кўзларинг» деган ше'рида бир-бирига қарама-қарши бўлган мисра'ларни кўрамиз. Масалан:

Дўстлар кўз ташласа иш чоғида,
қош ўйнатиб,
Орсиз бегонани бегона
кўзлар кўзларинг.

Шуниси қизиқки, дўстлар иш чоғида кўз ташласа, унинг қандай орсизлиги, бегоналиги бор? Агар қараган шахс орсиз бегона бўлса, нега дўст деб та'рифланади?!

Шоирнинг «Маркс номли боғ» ше'рида ҳам мазмунан бир-бирига зид бўлган мисра'ларни учратамиз:

Ўйнаб ўтган шарқираб ҳай-ҳай
тиниқ сув ўртадан,
Гуллатибдир гул қилиб, гул
ичра янтоғигача.

Ше'рнинг сарлавҳасидан ҳам ма'лумки, ше'р боғ ҳақида ёзилган, аммо шуниси қизиқки, агар боғда янтоқ ўсиб ётган бўлса, у ерни боғ деб бўладими?

С. Абдулла тўпламга киритган бирмунча ше'рларида ана шундай хатоликларга йўл қўйган, айниқса, «Фарҳод чироғлари» ше'рида ше'рнинг асосини ташкил қилучи мазмун блан ҳисоблашилмаган ва бунинг натижасида нотўғри хулосалар чиқарилган (Мусаддаснинг иккинчи ва учинчи сатрларига қаралсин).

Ма'лумки, ҳозирги вақтда тинчликнинг ашаддий душманлари — америка, англия империалистлари дун'ё халқлари устидан ҳукмронлик қилиш ва уларни эксплоатация қилиш учун тиш-тирноқларигача қуролланиб, янги уруш очишга интилмоқдалар. Лекин империалистларнинг бу ёвуз ва чиркин нияти уларни инқироздан, ҳалокатдан сақлаб қололмайди. Иккинчи жаҳон урушидан сўнг халқаро вазиятда юз берган ўзгаришларни та'рифлаб, ўртоқ В. М. Молотов бундай деган эди:

«... Янги жаҳон урушини тайёрлаётган империалистлар ҳурриятпарвар халқларнинг ва барча демократик лагерьнинг умумий зарбасига муқаррар дучор бўладилар, бу нарса шу вақтга қадар бўлгани каби, ба'зибир тажовузкор давлатларнинг шунчаки мағлубиятигагина олиб келмай, балки жаҳон империализми бутун системасининг тугатилишига олиб келади[1])». Ана шу халқаро вазиятда юз берган ўзгаришлар шоирнинг «Қуёш блан суҳбат» ше'рида қандай ифодаланади? Биз буни қуйидаги парчада аниқроқ кўрамиз:

Мен дедим: гоҳо қорайгай оқ
юзинг қай важҳидан?
Ул деди: «Маршалл плани»
фитналар бун'ёдидин.

Бу парчадан ҳам кўриниб турабдики, бахт символи бўлган қуёшнинг юзи америка, англия империалистлари қаршисида, «Маршалл плани» қаршисида гоҳ сариғ, гоҳ шафақ рангга бўяб кўрсатилади (бу, ше'рнинг бошқа мисра'ларида учрайди), ҳаттоки, «Маршалл плани» фитналаридан қуёшнинг юзи (шоирнинг ифодаси бўйича) қорайиб ҳам кетган!

«Қуёш «Маршалл плани» фитналаридан қораймайди, балки ана шу фитналарни қуйдириб-ёндириб, йўқ қилиб юбориши керак!

Шоирнинг бу хил тасвири унинг ҳозирги халқаро вазиятга тушунмаслигини, ҳурриятпарвар халқларнинг ва барча демократик лагерьнинг кун сайин ўсиб, кенгайиб бораётган кучларига тўғри баҳо бераолмаслигини кўрсатади. Бу нарса, шунингдек, шоирнинг ўз сиёсий савиясини оширишга ҳаракат қилмаётганлигини исботлайди.

Тўпламдаги ше'рларнинг анчагина қисми халқимизнинг юксак талабига жавоб бераолмайди. Чунки бу ше'рлар қандайдир ёр ҳақида ёзилган, замонамизнинг актуал масалалари эса шоир назаридан четда қолиб кетган.

«Пахтазор тонги» каби ше'рлар бадиий ва тарбиявий жиҳатдан жуда кучсиздир. Улар талабга жавоб беролмайди. «Равшан замон», «1945 йил» ше'рлари мазмун э'тибори блан бошқа ше'рларнинг айнан такроридир. Шоирнинг «Кўзларинг», «Шаҳрихон ГЭС», «Ватан ишқи» ва «Маркс номли боғ» каби ше'рларида ва бошқа бирқанча ше'рларида авторнинг вазнбозлик ва қофиябозликка ҳаддан ташқари берилиб кетганлиги сезилиб туради. Бу эса, поэтикага формалистларча қарашнинг натижасидир.

Собир Абдулла ўзининг кўпчилик ше'рларида ма'нони англаб олишни қийинлаштирадиган араб ва форс сўзларини кўплаб ишлатиб, поэтикада бирор янгилик яратиш ўрнига, консерватизмнинг та'сирига берилиб кетган. С. Абдулланинг поэзияга бундай муносабатда бўлиши бизнинг ҳозирги ҳаётимиздан орқада қолиб бораётганлигини кўрсатади.

Собир Абдулланинг ше'рларида «ораз», «нисор», «сипориш», «мухтасар», «лолайи ну'мон», «бода», «хуршид», «дурри ғалтон», «бебокона» каби ўнлаб сўз ва ибора ишлатилади. Бундай эски араб ва форс сўзларини ишлатишга қандай зарурият туғилди? Собир Абдуллани бу сўзларни ишлатишга мажбур этган нарса ҳам аён. Бу—шоирнинг эски услубидир.

Бизнингча, Собир Абдулла эски вазн ва ибораларга тармашиб олишдан воз кечиши керак. Шаклан миллий, мазмунан социалистик адабиётимиз олдига совет халқи томонидан қўйилган юксак талаб шуни тақозо этади.

«Давр қўшиқлари» тўпламидаги камчилик ва нуқсонлар фақат авторгагина тааллуқли бўлмай, балки тўпламга редакторлик қилган ўртоқ Охундийга ҳам тааллуқлидир. Чунки Охундий тўпламга редакторлик қилар экан, тўплам материалларига танқидий нуқтаи назардан ёндошмаган, ана шундай камчилик ва нуқсонларни билатуриб, авторга амалий ёрдам ва кўрсатмалар бермаган, натижада тўпламнинг камчилик ва нуқсонлар блан тўлиб чиқишига йўл қўйган.

Шоир Собир Абдулла юқорида кўрсатилган нуқсонларни ҳисобга олиб, ғоявий жиҳатдан юксак, бадиий жиҳатдан пухта асарлар яратиши лозим. Кенг ўқучилар оммаси ундан шуни кутади.

Сами' РАҲИМ.

[1]) В. М. Молотов «Сталин ва сталинча раҳбарлик». «Қизил Ўзбекистон» ва «Правда Востока» бирлашган нашриёти, Тошкент 1950 йил, 15 бет.

Пахтакор ўртоқлар! Мамлакатимизга ҳарқачонгидан кўп пахта топшириш учун пахта йиғим-теримини большевикча уюшқоқлик блан ўтказайлик!

Бухоро область, Бухоро район, Ширбудин қишлоқ советидаги Калинин номли колхоз бошланғич партия ташкилоти ва колхоз правлениеси колхозчи хотин-қизлар ўртасида сиёсий-тарбия ва маданий-оқартув ишларини намунали ташкил этдилар. Агитпунктда, дала шийпонларида системали равишда турли темаларда лекция, доклад ва суҳбатлар бўлиб туради. Колхозчи хотин-қизлар ҳар дам олиш куни кечқурун, колхоз автомашиналарида шаҳарга тушиб кино, театрларда бўладилар.

Далада ишлайдиган колхозчи хотин-қизларнинг меҳнатини енгиллатиш учун колхоз қишлоғининг марказида намунали болалар боқчаси ва яслиси ташкил қилинган. Колхоздаги 13 та пахтачилик бригадасининг ҳаммасида яхшилаб жиҳозлантирилган дала шийпонлари бор. Дала шийпонлари олдида ошхона, чойхона ишлаб туради.

Колхоз а'золари 25 августда ялпи пахта теришга тушдилар.

Қуйида Калинин номли колхознинг раҳбарлари ва илғор кишиларининг шу ҳақдаги мақолалари босилди.

Ҳар гектар ердан 25 центнер учун

Колхозимиз 534 гектар ерга чигит экkan. Республика пахтачилик илғорлари VI қурултойи вакилларининг мурожаатига жавобан, колхозчиларимиз бу йил ҳар гектар ердан 25 центнердан пахта етиштириш мажбуриятини олган эдилар. Чигит экишни муддатидан илгари тугаллаб, ҳар гектар ерда ғўзанинг нормадаги қалинликда бўлишини та'минладик. Колхозчиларимиз ҳарбир туп ғўзанинг мўл ҳосил тугиши учун фидокорона меҳнат қилдилар. Ғўза парвариши ўтган йиллардагидан сифатли ўтказилди. Далаларимизда мўл ҳосил етиштирилди.

Пахтачилик ишларида асосий ва ҳал қилувчи рольни хотин-қизлар ўйнадилар. Биз ҳарбир колхозчи хотин-қизнинг унумли ишлаши учун қулай шароит яратиб бердик: ёш болалик аёлларнинг болалари боқча ва яслига берилган, ҳарқайси бригаданинг дала шийпони олдида ошхона ва чойхона ташкил этилган. Колхозчилар тушки ва кечки овқатни шу ошхоналардан оладилар.

Қурбон Тўхтаева, Рисолат Розиқова, Шарофат Эшонова, Мунаввара Султонова, Қундузой Ҳайитова, Қумри Нарзиева, Норгул Болтаева ўртоқлар бошчилик қилаётган звеноларнинг далаларида айниқса мўл ҳосил етишди.

Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ва Ўзбекистон К(б)П Марказий Комитетининг «1950 йилги пахта ҳосилини териш ва тайёрлашни уюштириш тўғрисида» деб чиқарган Қарори колхозчиларнинг умумий мажлисида муҳокама қилинди. Правление томонидан ишлаб чиқилган йиғим-терим плани шу умумий мажлисда тасдиқ этилди.

Районимиздаги айрим колхозларда ярамас бир одат бор. Пахтачиликдаги ҳамма оғир иш хотин-қизларга ташлаб қўйилиб, эркаклар енгил-елпи ишларда ишлайдилар, пахта термайдилар. Бу каби ҳунук ҳолни узил-кесил тугатиш учун аллақачон вақт келганлигини ба'зи колхоз раҳбарлари тушунмайдилар. Бундай ярамас аҳволга биз қаттиқ зарба бердик. Бирталай эркакларни оғир ишларга қўйиб, хотин-қизларни енгилроқ ишларга кўчирдик, барча эркак ва ўспирин йигитларнинг хотин-қизлар блан баббаравар ишлашларини та'минлайдиган тартиб жорий этдик.

Хотин-қизлар орасида маданий-оқартув ишларини яхши йўлга қўябилдик. Ҳар куни тушки дам олиш пайтларида халқаро аҳвол, кишилар онгидаги ўтмишнинг сарқитларини тугатиш учун кураш, партия ва ҳукуматнинг хотин-қизларга ғамхўрлиги, бола боқиш, тарбиялаш рўзғорни маданий ҳолда сақлаш сингари темаларда қисқача лекция, доклад ва суҳбатлар ўтказилаётир.

Ҳар дам олиш куни кечқурун колхозчи хотин-қизлар коллектив равишда Бухорога тушиб, янги кино-фильмлар ва спектакльларни тамоша қиладилар. Яқинда «Хитой қизлари» деган фильмни кўрдик. У, колхозчи хотин-қизларимизда катта таассурот қолдирди.

Колхоз қишлоғимиз қайтадан қурилмоқда. Ҳозир янги, кенг клуб биноси қуришга тайёргарлик кўрмоқдамиз. Клубда кино аппарати, катта саҳна, кутубхона бўлади. Ҳаммом, туғруқхона, медицина пункти қуришга маблағ ажратилди. Колхозчи хотин-қизлардан иборат бадиий ҳаваскорлар тўгараги, физкультура-спорт майдони ташкил этиш тараддудидамиз.

25 августдан пахта теримини ялпи бошлаб юбордик. Бутун куч зиммамизга олган мажбуриятни шараф блан бажаришга — ҳар гектар ердан 25 центнердан пахта топширишга сафарбар қилинган. Бу йил тўрт миллион сўмдан кўпроқ даромад олишни мўлжалламоқдамиз. Мўл даромад колхозчиларимизнинг моддий ва маданий аҳволини янада яхшилашга ёрдам беради.

Ўрин РАУПОВА.

Бухоро районидаги Калинин номли колхознинг раиси.

Дала шийпонида

Биз агитация ишларини дала шийпонларига кўчирдик. Колхозимизда 13 та пахтачилик бригадаси бор. Уларнинг ҳарбирида дала шийпони бор. Ҳарқайси дала шийпонига 2 тадан агитатор бириктилган. Улар навбат блан машғулот ўтказадилар.

Агитаторлардан Мушарраф Аҳмедова, Пўлатой Омонова, Тоза Ўраева, Мастура Комилова, Шароф Турдиев ва Қудрат Худойқулов ўртоқлар доклад ва суҳбатларга пухта тайёрлик кўрадилар. Улар партия кабинети ва агитпунктда мавжуд бўлган материаллар, қунда келадиган газеталарни қунт блан ўқиб чиқиб, конспект тузадилар, бадиий адабиётлардан фойдаланадилар.

Кейинги кунларда «Дин — халқ учун афьюндир», «Амир замонида хотин-қизлар қандай яшар эдилар?», «Ислом динининг реакцион моҳияти», «Олам қандай пайдо бўлган?», «Большевиклар партияси ва совет ҳокимиятининг хотин-қизларга ғамхўрлиги» «Совет ватанпарварлиги», «Улуғ Сталин — бутун дун'ёда тинчликнинг байроқдори», «Совет хотин-қизлари тинчлик учун курашда» деган темаларда суҳбатлар ўтказилди. Бу суҳбатларни колхозчилар мароқ блан тингладилар.

Сентябрь ойида қуйидаги темаларда доклад ва суҳбатлар ўтказишни планлаштирдик: «СССР Министрлар Советининг янги суғориш системасига ўтиш тўғрисидаги Қарорининг аҳамияти тўғрисида», «Пахтанинг халқ хўжалигида тутган ўрни», «Колхоз тузуми меҳнаткаш деҳқонларни бахтиёр қилди», «Колхозда хотин-қизлар—буюк куч», «Тинчлик тарафдорларининг сафи ўсмоқда», «Фолбин, парихон ва дуохонлар — текинхўр унсурлардир» ва бошқалар. Ба'зи муҳим темалар бўйича шаҳардан лектор чақирамиз.

Агитатор Аҳмедов ва Ҳожиев ўртоқлар ёзувчи Ойбекнинг «Олтин водидан шаббодалар» романи, Абдулла Қаҳҳорнинг «Майиз емаган хотин», «Хотинлар», «Фарзанд» сарлавҳали ҳикоялари, Ғафур Ғулом, Шайхзода, Уйғун, Ҳамид Ғулом ўртоқларнинг хотин-қизлар ҳаётига доир ше'рларидан парчалар ўқиб беришга тайёрланаётирлар.

Суҳбатлар ҳар куни дам олиш чоғида, дала шийпонларида ўтказилади.

Рисолат ҲОЖИЕВА.

Калинин номли колхоз агитпунктининг мудири.

Коммунистлар авангард

Колхоз партия ташкилотининг ҳисобида 11 ВКП(б) а'зоси, 4 ВКП(б) кандидати бор. 15 коммунистдан 10 киши бевосита колхоз ишлабчиқаришида ишлайди. Коммунистлардан 7 киши хотин-қизлардир.

Партия а'золарининг ҳаммасига ва партия кандидатларига алоҳида-алоҳида партия топшириқлари берилган. Топшириқларнинг бажарилиши устидан қаттиқ назорат ўрнатилган. Ҳарбир коммунист ўзига берилган топшириқни қандай бажараётгани тўғрисида партия мажлисларида ҳисоб беради.

ВКП(б) а'золаридан Бобоқул Султонов, Истат Авезова, Мардон Шодиев, Эргаш Икромов, Чори Азимов ўртоқлар бригада ва звено бошлиқлари бўлиб ишлайдилар. Ўртоқ Хайри Тўраева — оддий кетманчи. Коммунистлар ўз фидокорона меҳнатлари блан юзлаб партиясиз колхозчига намуна бўлмоқдалар.

Партия а'золари ва кандидатларининг ҳаммаси агитация ишларига жалб қилинган. Колхоздаги 26 комсомолдан 18 киши агитатор. Коммунист ўртоқ Ҳ. Ҳожиев агитаторларга план тузиб беради, уларнинг доклад ва суҳбат тезисларини кўриб, қўшимча адабиётлар блан та'минлаб туради.

Партия ташкилоти асосий диққатини колхозчилар ўртасида сиёсий-тарбиявий ва маданий-оқартув ишларини кучайтиришга қаратган. Агитаторларимиз ўтказадиган лекция, доклад ва суҳбатларнинг асосий мазмуни қизларнинг маданиятини оширишга, жамоат меҳнатига коммунистик муносабатда бўлишига йўлланган. Колхозчи хотин-қизларимиз паранжидан аллақачонлар қутилганлар. Паранжига қарши агитация юргизишга ҳожат ҳам йўқ. Диний урф-одатларнинг сарқитларига қарши темаларда кўпроқ доклад ўтказамиз.

Хотин-қизларимиз, колхозга малакали лекторларнинг тез-тез келиб туришини истайдилар. Броқ район партия комитетининг пропаганда ва агитация бўлими, сиёсий ва илмий билимларни тарқатувчи жамиятнинг район бўлими ҳамда область маданий-оқартув бўлими колхозчи хотин-қизларнинг истак ва талабларини ҳисобга олмаётирлар. 8 ой давомида колхозимизга бирорта малакали лектор юборилгани йўқ.

Колхозимизда маданий-оқартув ишларининг бирмунча яхши йўлга қўйилганлиги колхозчи хотин-қизларнинг меҳнат соҳасидаги фаолиятининг анча кўтарилишига ёрдам берди. Хотин-қизларимиз эски урф-одатлар блан шуғулланмайдиган, оила-рўзғор ишларига маданий қарайдиган бўлиб қолдилар. Партия ташкилоти қўлга киргизилган бу дастлабки ютуқларни янада мустаҳкамлаш чораларини кўрмоқда.

Назокат ОСТОНОВА.

Калинин номли колхоз партия ташкилотининг секретари.

Колхозимизнинг бешмингчилари

Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ва Ўзбекистон К(б)П Марказий Комитетининг «1950 йилги пахта ҳосилини териш ва тайёрлашни уюштириш тўғрисида» қабул қилган Қарори муносабати блан колхозчи хотин-қизларимиз конкрет мажбуриятлар олдилар. Бу мажбурият — даламизда ўз меҳнатимиз туфайли етиштирилган мўл пахта ҳосилининг бирор граммини ҳам нобуд қилмасдан тез териб олиб, жонажон давлатимизга топширишдан иборатдир.

Колхозчи хотин-қизларимиздан 21 киши мавсумда 5.000 — 6.000—7.000 килограммдан пахта териш мажбуриятини олдилар. Масалан, Ҳабиба Неъмуродова, Рисолат Розиқова, Шарофат Раҳматова, Дўндиқ Аҳмедова, Матлаб Эргашева ўртоқлар 6.000 килограммдан, Ўғил Йўлдошева, Ражабой Ғойибова, Қундузой Ҳайитова 6.500—7.000 килограммдан пахта терадилар. Ўзим эса, мавсумда 7.500 килограмм пахта теришга аҳд қилдим.

Неъмуродова, Қурбон Тўхтаева, Розиқова, Ҳайитова, Аҳмедова, Очилой Нарзиева, Эргашева ва Икромова ўртоқлар ўтган йили мавсумда 5.000 — 5.500 килограммдан пахта териб, бирнеча марта мукофотланган эдилар.

Биз ҳаммамиз икки хоналик этаклар тикиб қўйдик. Этакнинг биринчи хонасига отбор, иккинчи хонасига биринчи сорт пахталарни соламиз.

Биз ҳамма бригадаларда теримни бошлаб юбордик.

Теримчилар кўпроқ отбор ва биринчи сорт пахта териш юзасидан бир-бирлари блан социалистик мусобақа шартномаси туздилар. Бутун диққатимизни кўпроқ отбор сорт пахта теришга қаратамиз.

Рисолат ИКРОМОВА.

Калинин номли колхознинг звено бошлиғи.

Болаларнинг соғлиғи — оналарнинг бахти

Мен 6 йилдан буён колхоз болалар боқчасида мудир бўлиб хизмат қиламан.

Боқча қайтадан жиҳозлантирилди. Колхоз правлениеси 26 минг сўмлиқ жиҳоз сотиб олиб берди.

Айни вақтда боқчага 46 бола қатнамоқда. Пахта терими бошланиши блан, боқчага қатнайдиган болалар икки баравар кўпайди.

Боқча биноси тахта полга эга. Полга гиламлар тўшалган. Боқчанинг олди — боғ-гулзор. Тарбиячилар болаларга қизиқ-қизиқ ашулалар, эртаклар айтиб берадилар, ўйинлар ўргатадилар.

Махсус ошхона бор. Ҳар кун эрта блан болаларга қаймоқ, асал, сут, ёғлик патир, печенье, конфект берилади. Тушки овқат ҳамма вақт гўштлик бўлади. Кечқурун ширгуруч, сарнёғ, шавла, лағмон пишириб берилади. Болалар тўқ, семиз, соғлом ўсмоқдалар. Болаларнинг соғлиғи—оналарнинг бахтидир.

Севар НАРЗИЕВА.

Калинин номли колхоз болалар боқчасининг мудири.

ЙИРИКЛАШУВ САМАРАСИ

Қишлоқ советимизда илгари 5 та майда колхоз бор эди. Уларнинг ҳарбири 90—100 гектар ерга пахта экарди. Экин майдонлари кичик қарталардан иборат бўлган бу колхозлар трактордан тўла фойдаланаолмас, шу сабабли пахтадан кам ҳосил олиб келар эдилар.

1946 йилда 3 та майда колхоз «Пятилетка» колхозига қўшилди. «Пятилетка» колхозининг умумий пахта майдони 400 гектарга етди. Колхозда пахта ҳосили ҳам, чорвачилик ҳам йилдан-йилга кўтарилабошлади. Ён қўшни Калинин номли колхоз ҳам «Пятилетка» колхозига бирлашди.

Калинин номли колхоз «Пятилетка» колхозига қараганда пахтадан юқори ҳосил олиб келаётган бўлса ҳам, ер майдони оз бўлиб, колхознинг ҳартарафлама юксалиши учун имконият йўқ эди. Ҳар икки колхоз бирлашганидан кейин, колхозга М. И. Калинин номи берилди. Колхозчиларнинг умумий йиғилиши «Пятилетка» колхозининг илгариги нўноқ раҳбарларини ишдан четлатиб, колхозга коммунист ўртоқ Ўрин Раупова раис этиб сайлади.

Шундай қилиб, қишлоқ советимизда битта йирик колхоз қолди. Йирик коллектив хўжаликнинг майда колхозларга нисбатан ҳар жиҳатдан афзаллиги кўриниб турипти.

Сал вақт орасида колхозда катта ишлар қилинди. Бу ишларнинг муҳими — актив хотин-қизларнинг колхозда команда постларига кўтарилишидир. Стахановчи колхозчи хотин-қизлардан 12 киши звено бошлиғи, 6 киши табельчи бўлиб ишламоқда. Актив аёллардан ўртоқ Остонова колхоз правлениеси раисининг ўринбосарлигига кўтарилди.

Қишлоқ совети бўйича битта колхоз қолиб, қишлоқ советининг амалий иш ҳажми камайди, дейиш хато бўлур эди, албатта. Қишлоқ совети энди йирик коллектив хўжаликка раҳбарлик қилиши керак. Иш ҳажми расман торайган бўлса ҳам, мас'улияти анча ошди. Йирик колхозларнинг истиқболини, уларда яқин 3—4 йил мобайнида амалга оширилиши лозим бўлган ғоят катта ишларни кўз олдига келтирилса, қишлоқ советларининг мас'улияти нақадар ошганлигини билиш қийин эмас.

Қишлоқ советимиз ҳозир асосий диққатни колхозчи активларни, биринчи навбатда хотин-қизларни тарбиялашга, қишлоқда ободончилик ва маданий-оқартув ишларини тубдан яхшилашга қаратди. Қишлоқ советимизнинг депутатлари ва секциялари айни вақтда илгаригидан яхшироқ, унумлироқ ишлай бошладилар.

Қишлоқ советининг депутатлари ва актив жамоатчи колхозчилар ҳамда колхозчи хотин-қизларнинг ташаббуси блан, қишлоқдаги еттийиллик мактаб биноси муддатидан олдин сифатли ремонт қилиниб, синфлар яхшилаб безатилди, қиш учун ўтин ҳозирланди. Бундан ташқари, ўқитувчиларнинг уйлари ҳам ремонт қилиб берилди. Ўқув ёшида бўлган барча болалар тўла равишда мактабга жалб этилди. Кексалар, чаласавод хотин-қизларнинг саводсизлигини тугатиш мақсадида 1 сентябрьдан бошлаб 2 та кечки курс очилди

Йириклашган колхозларнинг олдига қўйилган мураккаб вазифаларнинг муваффақиятли амалга ошуви — иш билармон, билимли кадрларга боғлиқ. Ана шунинг учун ҳам биз 20 кишини агрономлик, зоотехниклик, врачлик, ҳисобчилик, ирригаторлик, ўқитувчилик, бинокорлик, боғдорчилик, тракторчилик касбларини эгаллаш мактаблари ва курсларига юборишни планлаштирдик.

Ҳозир қишлоқ советимиз янги пахта ҳосилини териш ва тайёрлашга киришди. Мажбуриятимизни албатта бажаришимизга ҳечқандай шубҳа йўқ.

Малоҳат МУХТОРОВА.

Бухоро район, Ширбудин қишлоқ советининг раиси.

СОЦИАЛИСТИК МАЖБУРИЯТЛАРНИ МУВАФФАҚИЯТЛИ БАЖАРАЙЛИК

Тожикистон пахтакорлари делегациясининг раҳбари, Тожикистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари З. Р. САЛАМАТШОЕВ блан суҳбат

Ўзбекистон ва Тожикистон пахтакорлари социалистик мусобақа шартномасида олинган мажбуриятларнинг бажарилишини ўзаро текшириш учун бир-бирларига вакиллар юбормоқдалар. Қардош икки республика колхозчиларининг бу мусобақаси илғорларнинг тажрибаларини ўртоқлашишига ёрдам беради, пахта етиштириш ишларидаги камчиликларни ўртоқларча танқид асосида тугатиб, янги муваффақиятларга эришишга имкон беради.

Ўзаро текширишимиздан кузатилган мақсад — ўзбек пахтакорларининг ҳосилга ҳосил қўшиш йўлидаги курашининг дастлабки якунларини тўплаш, республикада пахта териш кампанияси қай тарзда уюштирилганлигини текширишдан иборат эди.

Делегациямизнинг а'золари икки группага бўлиниб, Тошкент, Фарғона, Андижон ва Наманган областьларидаги колхозларнинг ишларини текширдилар. Бу областьлардаги далаларда кўрганларимиз Ўзбекистон пахтакорлари юқори ҳосил етиштириш учун катта иш қилдилар, деган хулосани чиқаришимизга имкон беради.

Янгийўл, Ўртачирчиқ, Тошлоқ, Пахтаобод, Андижон, Чортоқ, Наманган районлари ва биз текширган бошқа бирқанча районлардаги колхозларнинг кўпчилигида пахтакорлар пахта етиштириш соҳасидаги ҳамма ишларни агротехника жиҳатидан ўтган йилдагига нисбатан сифатли қилиб ўтказганлар, дала ишларини кўпроқ машина ёрдами блан бажарганлар ва шунинг натижасида давлат планининг тўла ва ошириб бажарилишини та'минлайдиган даражада мўл ҳосил етиштирганлар. Республикада қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари ўртасида социалистик мусобақани кучайтириш, илгари орқада қолиб келган колхоз ва районларни илғорлар даражасига кўтариш соҳасида кўп иш қилинган. Бу ишларда партия ва совет ташкилотларининг ташкилотчилик роли яхши натижа берган. Партия ва совет ташкилотлари колхозчиларнинг Ўзбекистон пахтакорлари VI қурултойида олинган катта мажбуриятларни муваффақиятли бажариш учун олиб бораётган мусобақасига етакчилик қилмоқдалар.

Бизнинг делегациямиз қишлоқ хўжалик ишларининг энг мас'улиятли даврида — ҳосилга ҳосил қўшиш учун курашни тугаллаш ва терим кампаниясининг бошланиш даврида Ўзбекистонга келди. Биз бориб кўрган колхозларнинг кўпчилигида қишлоқ хўжалик йилини муваффақиятли тугаллаш учун зарур чораларнинг ҳаммаси кўрилмоқда.

Ўртачирчиқ районининг Ленин номли ва «Полярная звезда» колхозларида, Пискент районининг Калинин номли ва «III Интернационал», Чортоқ районининг Сталин номли, Андижон районининг Сталин номли, К. Маркс номли ва Рокоссовский номли, Ленин районининг «Сталинчи» колхозларида ва бошқа кўпгина колхозларда ғўза яхши парвариш қилиниб, ўз вақтида қондириб суғорилган. Колхозлар сентябрь ойида пахтанинг талайгина қисмини давлатга топширишлари лозимлигини э'тиборга олганимизда бу чорани амалда ошириш жуда муҳимдир.

Аммо, ба'зи колхозларнинг ходимлари ғўзани парвариш қилишни давом эттириш зарурлигини яхши англаб етмаган бўлсалар керак. Бирқанча колхозларда, хусусан Чиноз, Ўртачирчиқ, Оққўрғон, Фарғона, Водил, Ленин, Норин, Уйчи районларидаги колхозларда ғўзанинг сувга бўлган ташналиги ҳисобга олинмай, тартибсиз ҳолда суғорилаберилган.

Бирқанча колхозларнинг далаларида ғўзалар ерга ётиб қолганлиги катта ташвиш туғдиради. Айрим колхозларнинг раҳбарлари бунга бепарво қарамоқдалар ва кўсакларнинг нобуд бўлишига йўл қўймаслик учун зарур чораларни кўрмаётирлар. Бу ҳолга мутлақо тоқат қилиб бўлмайди. Ўртачирчиқ районидаги «Северний маяк», Норин районидаги Будённий номли, Избоскан районидаги Ворошилов номли колхозларда ғўзалар эгилиб, ҳарбир тупда 2—4 тадан кўсак чириб қолганини кўрдик.

Янгийўл районидаги Каганович номли, Ўртачирчиқ районидаги «Полярная звезда», Ленин районидаги «Сталинчи» колхозларининг тажрибаси муҳимдир. Бу колхозларда ғўзалар ердан кўтарилиб, шохлари бир-бири блан боғланган.

Ўзбекистон пахтакорлари бу йил пахта ҳосилининг ҳаммасини қисқа муддатларда йиғиштириб олиб, давлатга топширишни ўз олдиларига вазифа қилиб қўйганлар. Кўпгина колхозлар йиғим-теримга яхши тайёрланиб, хирмонларни, машина ва араваларни ўз вақтида ремонт қилганликларини, бригадалардаги кучларни жой-жойига қараб тўғри тақсим қилганликларини, далага чиққан колхозчилар учун маданий-маиший шароит вужудга келтирганликларини кўрдик. Делегациямизнинг а'золари кўп районларда пахтани машина блан теришга яхши тайёргарлик кўрилганлигини қайд қилдилар. Бу йил Ўзбекистонда талайгина ердаги пахталар машина блан терилади. Биз Охунбобоев районидаги 1-нчи МТСнинг ишларига яхши баҳо бердик. Бу МТСда барча терим машиналари ва ғўзанинг баргларини тўкиш асбоблари тахт қилиб қўйилган, машиналарни ҳайдовчи малакали кадрлар тайёрланган, звено, бригада бошлиқлари ва дала мудирлари пахтани машина блан териш қоидалари блан таништирилган.

Биз текширган колхозларнинг кўпчилигида пахта теримининг биринчи кунлариданоқ нормаларини ошириб бажариш ва пахтани сифатли қилиб териш учун социалистик мусобақа кенг қизитиб юборилган. Ўзбекистон колхозчиларининг юксак ватанпарварлиги, уларнинг улуғ Ватанимиз куч ва қудратини мустаҳкамлаш учун ўз ҳиссаларини қўшиш йўлидаги ҳаракатлари шу нарсада яққол кўринди. колхозчилар ҳамма ерда терим вақтида тинчлик вахтасида туриб, стахановча ишламоқдалар, мавсумда 5—7—10 тонна ва бундан ҳам кўпроқ пахта териш мажбуриятини олмоқдалар.

Ленин районидаги «Сталинчи», Чортоқ районидаги Сталин номли колхоз ва бошқа бирқанча колхозларнинг иш тажрибаларини ҳартарафлама қўллаб-қувватлаш ва кенг ёйиш керак. Бу колхозлар пахтани хирмонлардан тайёрлаш пунктларига тўхтовсиз юбориб турибдилар, графикда белгиланганидан кўпроқ пахта термоқдалар, теримнинг биринчи кунлариданоқ пахтанинг нобуд бўлишига қарши кескин кураш олиб бормоқдалар, пахтани сифатли қилиб тераётган колхозчиларни ҳартарафлама рағбатлантирмоқдалар.

Делегациямизнинг а'золари пахта териш даврида оммавий-сиёсий ишларни кучайтириш масалаларига кўпроқ э'тибор қилдилар. Пискент районидаги Калинин номли, Водил районидаги Молотов номли колхозларнинг иши бизда яхши таассурот қолдирди. Бу колхозларда коммунист ва комсомоллар дала шийпонларида колхозчилар ўртасида сиёсий темаларда суҳбат ўтказмоқдалар, энг яхши теримчиларнинг тажрибаларини ёймоқдалар. Оммавий-сиёсий ишларнинг яхши уюштирилганлиги натижасида кунига 100—120 килограмм пахта териб, нормаларини ошириб бажараётган колхозчилар сони ортмоқда.

Шу блан бирга бирқанча колхозларда терим ишларини ўтказишда катта камчиликлар борлигини ҳам кўрдик. Тўрақўрғон районидаги «Сталинград», Пискент районидаги Ленин номли, Избоскан районидаги Будённий номли колхозларда, Ленин районидаги «Коммунизм» колхозида пахта сортларининг аралаштириб терилишига йўл қўйилмоқда. Бунга сабаб шуки, звено, бригада бошлиқлари, колхоз правлениеларининг а'золари терим сифатини қаттиқ назорат қилмаётирлар. Республика Пахтачилик министрлиги органларининг ходимлари ва агрономлар пахтани сортларга ажратиб териш қоидаларини яхши тушунтириб бермаётирлар, териш вақтида сортларни аралаштириб юборишга қарши курашиш учун оператив чора кўрмаётирлар. Ба'зи колхозлар пахтани сортларга ажратиб терим учун махсус этаклар блан та'минланмаган.

Пискент, Ленин, Избоскан, Пахтаобод, Чуст, Тўрақўрғон районларидаги бирқанча колхозларда чаноқларда пахта қолиб кетмоқда, ўқариқ ёнларида ва хирмонга олиб борадиган йўлларда пахталар тўкилиб қолмоқда.

Пахта теримининг сур'атини тезлатишда сусткашликка йўл қўйилмоқда. Масалан, Янгийўл районидаги «Коммунизм» колхозининг далаларида теримчиларни кўрмайсиз. Ҳолбуки, бу колхоздаги айрим участкаларда 3—4 тадан очилган кўсаклари бор ғўза тупларини кўп учратасиз. Норин, Уйчи районларидаги ба'зи колхозларда ҳам шундай аҳволни кўрдик.

Бирқанча колхозларда, хусусан Чиноз, Норин районларидаги колхозларда пахта териш юзасидан аниқ планлар тузилмаган, колхозчилар тайёрлаш пунктларига пахта топшириш графиги блан таништирилмаган.

Шуни айтиш керакки, кўпгина районларда МТСлар ва район пахтачилик бўлимларининг агрономлари дала ишларини суст назорат қилмоқдалар. Ҳолбуки, ҳарбир бригаданинг ишларини агротехника жиҳатидан кун сайин назорат қилиб туриш — пахта тайёрлашни муваффақиятли ўтказишнинг зарур шартидир.

Ўзбекистон пахтакорлари бу йил ўтган йилдагига қараганда кўпроқ пахта териб давлатга топшириш, мамлакатимизда пахтачиликни зўр бериб ривожлантириш сталинча программасини амалга ошириш юзасидан олган мажбуриятларини бажариш учун астойдил курашмоқдалар. Совет Иттифоқининг асосий пахта кони бўлган Ўзбекистон меҳнаткашлари партия ташкилотларининг раҳбарлиги остида ана шу катта мажбуриятларини шараф блан бажарадилар. Бунга шак-шубҳа йўқ. (ЎзТАГ).

Янги имкониятларни очиб берадиган ҳужжат

УЗУН, (**«Қизил Ўзбекистон» мухбиридан**). Сурхондар'ё область Узун районидаги колхозларнинг а'золари қишлоқ хўжалиги, сув хўжалиги ва МТСларнинг ходимлари СССР Министрлар Советининг янги суғориш системасига ўтиш ҳақидаги Қарорини қизғин муҳокама қилмоқдалар. Қарорни муҳокама қилишга бағишланган йиғилишларда колхозчилар, агрономлар, тракторчилар, сув хўжалиги ходимлари ҳукуматимизнинг қишлоқ хўжалигини ривожлантиришда, пахта ҳосилини оширишда янги имкониятлар очиб берадиган Қарорини тўла ма'қуллаб, ўз фикрларини изҳор қилмоқдалар.

— Янги суғориш системасига ўтиш,— дейди, «Правда» колхозининг раиси ўртоқ Ўринбой Йўлдошев, — қишлоқ хўжалик экинларидан, айниқса пахтадан мўл ҳосил олиш учун катта имкониятлар очиб беради. Бизнинг «Правда» колхозига «Қаҳрамон», «Шаҳринов» колхозлари бирлашиб, йириклашгандан кейин пахта майдонимиз 580 гектарга етди. Биз далалардаги сув тақсимловчи ариқларни ҳисоблаб чиқсак 30 тадан ошади. Бу майда ариқларнинг ўрни 40 гектарга яқин ерни ташкил этади. Бу ариқларни қазиш учун ҳар йили бирнеча минг меҳнат куни сарфланади.

Биз ҳукуматимизнинг янги суғориш системасига ўтиш ҳақидаги Қарорини муҳокама қилиб чиққандан кейин, пахта майдонлари орасидаги майда ариқларни қисқартишга, ерларни кенгайтиришга киришдик. Қарорда кўрсатилганидек, механизациядан унумли фойдаланиш ва ҳосилни янада ошириш имкониятларини белгилаб олдик.

Телпакчинор қишлоқ советидаги «Янги рўзғор» колхозида бўлган йиғилишда трактор бригада механиги ўртоқ Аҳмедов сўзга чиқиб, бундай дейди:

— Биз ҳозиргача ерни трактор блан ҳайдаб, экин экиб ва уни парвариш қилиб келар эдик. Энди унинг ҳосилини ҳам машина блан йиғиштириб беришимиз керак. Бунинг учун биринчи навбатда ер кенг ва яхлит бўлиши шартдир. Бу тадбирлар ҳукуматимизнинг Қарорида жуда яхши кўрсатиб берилган. Биз Совет ҳукумати ва шахсан ўртоқ Сталиннинг бу ғамхўрлигидан ниҳоятда миннатдормиз. Бу қарор пахтадан тобора юқори ҳосил олиш ва бизнинг даромадимизни янада ошириш имкониятини беради.

Райондаги Фрунзе номли, Ворошилов номли, «Коммунизм», «1 Май» колхозларида ҳам СССР Министрлар Советининг Қарорини муҳокама қилиб, янги суғориш системасига ўтиш, ерларни яхлитлаштириш юзасидан амалий тадбирлар белгиланди.

Л. ЭРГАШЕВ.

Янги суғориш системаси — пахта ҳосилини оширишда муҳим воситадир

САМАРҚАНД, (ЎзТАГ). Областьнинг пахтакорлари СССР Министрлар Советининг янги суғориш системасига ўтиш тўғрисидаги Қарорини муҳокама қилиб, бу қарорни тезроқ бажариш юзасидан амалий тадбирлар белгиламоқдалар.

Самарқанд районидаги Каганович номли колхозда пахта майдонлари икки гектардан иборат майда участкаларга бўлиниб, жуда кўп кичик ариқлар очилган эди. Куз куни колхозчилар мавжуд суғориш усулини қайтадан кўриб чиқиб, майда ариқлар тормоғини 17 километр қисқартирдилар. Бу эса суғориш участкаларини 15 гектаргача кенгайтириш, машиналаштиришни кучайтириш ва бу йил мўл ҳосил етиштириш имкониятини берди.

Ҳозир колхоз агрономи Шаталин, ўрмоншунос Туранский ва бинокор-техник Кухаренко ўртоқларнинг иштироки блан СССР Министрлар Советининг Қарорини амалга ошириш юзасидан зарур тадбирлар плани тузилмоқда. Колхоз ҳозирги доимий ариқларни 15 процент камайтириш йўли блан, суғориладиган ер майдонини кўпайтиради, суғориш участкаларини йириклаштиради, дала ишларини машиналаштиради.

Ургут районидаги илғор колхозлар ҳам янги суғориш системасига ўтмоқдалар. «Иттифоқ» колхози сув танқислигидан доим қийналиб келар эди. Эндиликда катта каналнинг юқори қисмидаги колхозларда доимий суғориш ариқлари камайтирилиши муносабати блан, колхоз ўзининг суғориладиган ерларини минг гектаргача етказиб, пахта ҳосилини икки баравар ошираолади.

Областьнинг Жиззах, Чархин, Метон ва бошқа районларидаги колхозлар ҳам суғориш тормоқларини қайтадан қуришга киришмоқдалар. Пахтакор колхозлар қишлоқ хўжалик мутахассисларининг ёрдами блан, суғориш участкаларини йириклаштирмоқдалар, янги ерларга сув чиқаришга тайёргарлик кўрмоқдалар.

Колхозлар учун раҳбар кадрлар

1948 йилда очилган республика колхоз раҳбар кадрлари тайёрлаш мактабини яқинда 194 киши битириб чиқди. Буларнинг кўпи ўқишни а'ло ва яхши баҳо блан тамомлади. Икки йил мобайнида мактабда қишлоқ хўжалик фанларидан анчагина дарс ўтилди. Ўқувчилар Мичурин, Вильямс, Докучаев, Костичев, Лисенко ва бошқа олимлар яратган қишлоқ хўжалик фанидан анчагина ма'лумотлар олдилар.

Республикамиз қишлоқ хўжалиги колхозларнинг йириклашуви ва суғоришда янги системага ўтиш тўғрисидаги СССР Министрлар Советининг Қарори муносабати блан илмли раҳбар кадрларни кўпроқ талаб этади. Республика мактабини битирган колхоз раҳбар кадрлари қишлоқ хўжалигимизнинг бундан буёнги ривожланишида пахта ҳосилини ошириш учун курашда жойларда партия ва ҳукуматимиз кўрсатган тадбирларни амалга оширишда жонбозлик блан хизмат қиладилар.

Германия Бирлашган социалистлар партияси Марказий комитетининг қарори

БЕРЛИН, 3 сентябрь. (ТАСС). «Нейес Дейчланд» газетасида қуйидаги ахборот э'лон қилинди:

«Сиёсий бюро Германия Бирлашган социалистлар партияси Марказий комитети 2-нчи пленумининг қарорини бажариш юзасидан 24 августда қуйидаги чораларни кўрди:

Пауль Меркер, Лео Бауэр, Бруно Гольдхаммер, Вилли Крейкемейер, Лекс Энде ва Мария Бейтерер америка разведкасининг агенти Ноель Х. Филд блан алоқа боғлаганликлари ва синфий душманга катта ёрдам берганликлари учуа партия сафидан ўчирилдилар.

Бруно Фурман, Ганс Тейбнер, Вальтер Белинг ва Вольфганг Лангхоф ўртоқларнинг қилган ишлари синфий душманга бевосита ёрдам берди. Улар ҳарқандай вазифаларни бажаришдан четлатиладилар».

Газетада босилган расмий хабарда бундай дейилади: Инглиз-америка разведкасининг вакиллари блан, хусусан америка жосуси Ноель Х. Филд блан кўп йиллар мобайнида алоқада бўлиб келинганлиги, бу алоқанинг қисман сўнгги вақтларгача давом этиб келганлиги 10 кишининг ҳаммасини айблаш учун бирхил асосдир. Ноель Х. Филднинг номи 1949 йил сентябрь ойида Будапештда Ласло Райк иши устидан бўлиб ўтган суд ҳужжатларида тилга олинган эди. Бу судда Ноель Х. Филднинг Аллен Даллеснинг (Аллен Даллес уруш вақтида Америка Қўшма Штатлари ҳарбий-стратегия жосуслик хизмати Европа марказининг раҳбари бўлиб ишлаган.—Редакция эскартиши) Европадаги бош ёрдамчиси бўлганлиги аниқланди. Ноель Х. Филд расмий жиҳатдан Европадаги УСКнинг (унитар черкав хайрия комиссиясининг) вакили ҳисобланган, ҳақиқатда эса у жосусликни уюштиришда Даллеснинг энг яқин ходими бўлган. У мазкур ташкилотнинг раҳбари бўлиб, сиёсий муҳожирларга иқтисодий ёрдам ва кўмак берган ва шу тарзда улар блан алоқа боғлаган ва дўстона муносабатда бўлган, шунингдек америка жосуслик органларига жосуслар тўплаган. Филд жосуслар тўплаш ёки сотқин агентларни ўз ватанларига юбориш учун пул тўлаб келган. Жосуслик ма'лумотлари воситачилар орқали унга етказиб берилган ва бу ма'лумотлар Даллесга топширилган. Унинг Жанва, Марсель ва Парижда турли номлар блан ишлаган бўлимлари бўлган.

Германия Бирлашган социалистлар партияси Марказий комитетининг ахборотида бундай дейилади: америка агенти Филд немис муҳожирларини жосусликка олиш тўғрисида ҳам, шубҳасиз, топшириқ олган. У айни бир хил усул блан муҳожирларнинг турли сиёсий группалари орасига кирган. У ўзичи та'қиб этилаётган антифашистларнинг дўсти қилиб кўрсатган, бунинг натижасида ўринсиз ишонч ҳосил қилган. Аммо Филднинг «муваффақият» қозонишига асосий сабаб унинг чаққонлиги эмас, балки ғарб мамлакатларидаги немис муҳожирлари раҳбарлигидаги собиқ а'золарнинг сиёсий жиҳатдан жиноятқорона беғамлигидир.

Сўнгра, Германия Бирлашган социалистлар партияси Марказий комитетининг ахборотида батафсил айтилишича, Филд 1939 йилдан бошлаб чет эллардаги немис сиёсий муҳожирлари блан алоқа боғлаган. Ўша вақтда бу муҳожирларнинг кўпи сиёсий жиҳатдан жиддий хатоларга йўл қўйганлар. Ана шундай хатолар ва мафкуравий жиҳатдан кўчсизлик натижасида улар синфий душман қўлида қурол бўлиб қолганлар ва партиядан тобора узоқлашганлар.

Германия Бирлашган социалистлар партияси Марказий комитетининг ахборотида қуйидагилар айтилади: «Марказий комитетнинг қарорида кўрсатилган шахсларнинг гитлерчилар режими барбод бўлганидан кейин Германияга қайтиб келгач тутган йўллари буни очиқ исбот этади. Улар ўз хатоларини тушуниб олиш, бу хатоларга иқрор бўлиш ва бу хатоларни тузатишга тайёр эканликларини исбот қилиш имкониятига эга эдилар. Бунинг учун улар даставвал бўлиб ўтган ишларнинг ҳаммаси тўғрисида партия раҳбарлигига хабар беришлари ва америка агентурасини тамомила тор-мор келтиришда партияга ёрдам беришлари керак эди. Улар бундай қилмадилар. Улар бўлган воқиалар ҳақида гапириб бериш уёқда турсин, балки Филд блан алоқаларини қисман давом эттирабергаплар ва ҳатто уни ҳамда унинг ёрдамчиларини немис муассасаларига жойлаштиришга уринганлар».

Филднинг Берлинда ва бошқа жойларда шахсий алоқалари ва хат орқали алоқалари 1949 йилнинг кўкламигача, я'ни Венгрияда Райк шайкасининг фош қилиниб, қамоққа олинишигача давом этган. Аммо Филд блан алоқа боғлаган шахсларнинг ба'зилари шундан кейин ҳам партия йўлига ўтмаганлар. Текшириш вақтида илгариги муҳожирларнинг ба'зилари партияга ёрдам беришни ва бўлиб ўтган воқиаларнинг ҳаммасидан партияни хабардор қилишни истамаганликлари аниқланди. Райк судидан кейин бу шахслар Ноель Х. Филд блан алоқаларини партияга ма'лум қилмаганлар ва талаб қилинганидан кейингина буни ма'лум қилдилар. Улар ўзларини фош қилишга имкон берадиган фактлар ҳақидагина гапирдилар. Шу блан бирга улар Филд блан олиб борган музокараларининг мазмуни тўғрисида тўла ма'лумот бермадилар. Уларнинг индамай келишлари партияга содиқ эмасликларини исбот қилиш учун далил бўлди.

Германия Бирлашган социалистлар партияси Марказий комитетининг ахборотида бундай дейилади: Филд иши блан боғлиқ бўлган ишлар ҳали текширилиб бўлгани йўқ. Бу биринчи ахборот масалани янада аниқлаш ва партияни муттаҳамлардан, душман агентларидан, майда буржуа унсурларидан тозалаш ишига ҳисса қўшади деб ўйлаш мумкин.

Германия Бирлашган социалистлар партияси Марказий комитети ахборотининг охирида партия сафларида ҳуш'ёрлик, танқид ва ўз-ўзини танқиднинг муҳим эканлиги та'кидланиб, бундай дейилади: «Янгидан сайланган Марказий комитетимиз ғарб мамлакатларидаги собиқ муҳожирлар иши юзасидан Марказий партия контроль комиссияси томонидан ўтказилган текширишнинг натижаларини билиб, ўз-ўзини танқиддан қўрқмади. Марказий комитет партия правлениесининг ҳам етарли даражада ҳуш'ёр бўлмаганини та'кидлади. Партиянинг 3-нчи с'ездигача партия раҳбарлигида ўтмишда жиддий хатолар қилган шундай партияли ходимларга нисбатан муросачилик майллари кўринган эди. Аниқ материаллари бўлган ишларнинг кўпи тез текширилмади. Юқорида келтирилган ахборот эндиликда ана шу зарарли либерализмга қарши кураш бошланганлигини кўрсатади. Партиямизнинг тараққиётида янги давр бошланди».

Озод немис касаба союзлари бирлашмасининг конгресси ёпилди

БЕРЛИН, 3 сентябрь. (ТАСС). Озод немис касаба союзлари бирлашмаси (ОСНП)нинг учинчи конгресси бугун ўз ишини тамомлади.

Конгресс қатнашчилари ОСНПнинг янги уставини, тинчлик, бирлик ва аҳволни яхшилаш учун курашда касаба союзларнинг вазифалари тўғрисидаги резолюцияни ва маданий-оммавий ишлар тўғрисидаги резолюцияни якдиллик блан қабул қилдилар.

ОСНПнинг янги сайланган правлениеси мажлисида правлениенинг секретариати, ОСНП раиси ва унинг ўринбосарлари сайланди. Герберт Варнке яна ОСНПнинг раиси қилиб сайланди. Алекс Штарк ва Рудольф Кирхнер эса унинг ўринбосарлари қилиб сайланди.

Герберт Варнке ўзининг охирги сўзида Германияда касаба союз ҳаракатини янада кучайтириш, реакцияга ва уруш оловини ёқувчиларга қарши курашни, тинчлик учун, Германиянинг бирлиги ва ишчилар синфи ҳаракатининг бирлиги учун курашни кучайтиришда ОСНП учинчи конгрессининг катта аҳамиятга эга бўлганлигини та'кидлади.

Варнке бутун дун'ё меҳнаткашларининг гениал йўлбошчиси Иосиф Виссарионович Сталин шарафига табрик сўзларини айтди. Конгресс қатнашчилари унинг бу сўзларини гулдурос қарсаклар ва табрик хитоблари блан ма'қулладилар.

Конгресснинг охирида «Интернационал» ижро этилди.

ТИНЧЛИК ТАРАФДОРЛАРИ УМУМПОЛЬША БИРИНЧИ С'ЕЗДИ ШАРАФИГА ВАРШАВАДА МИТИНГ

ВАРШАВА, 3 сентябрь. (ТАСС). Варшавада тинчлик тарафдорлари Умумпольша биринчи с'езди шарафига митинг бўлди. Бу митингда Польша пойтахти аҳолисидан юз мингга яқин киши қатнашди.

Митингда Тинчлик тарафдорлари жаҳон конгресси Доимий комитети номидан Доимий комитет раисининг ўринбосари д'Арбусье гапирди.

Совет вакили Александр Корнейчукнинг нутқи гулдурос қарсаклар ва: «Яшасин тинчликнинг таянчи Совет Иттифоқи!», «Яшасин тинчлик байроқдори улуғ Сталин!» деган табрик хитоблари блан ма'қулланди.

«Тинчлик учун кураш, — деди Корнейчук, — дун'ёдаги барча халқларнинг жонажон ишидир. Польша халқи улуғ совет халқи блан бирголикда бутун дун'ёда тинчлик учун курашувчиларнинг олдинги сафида бормоқда. Биз курашиб тинчликни барпо қиламиз, чунки дун'ёдаги оддий кишиларнинг ҳаммаси биз блан биргадир. Биз курашиб тинчликни барпо қиламиз, чунки Улуғ Совет Иттифоқи ҳамиша тинчликнинг мустаҳкам қўрғони, тинчлик учун курашаётган барча кишиларнинг умиди ва таянчи бўлиб келди ва бундан кейин ҳам ҳамиша шундай бўлиб қолади. Биз курашиб тинчликни барпо қиламиз, чунки Сталин биз блан биргадир».

Бу сўзлар юз минглаб кишининг: «Сталин — Берут — тинчлик демакдир!» деган сўзлари блан ма'қулланди.

Шундан кейин митингда Қурия вакили Кан-Бук гапирди. У гулдурос қарсаклар ва қаҳрамон қурия халқи ҳамда унинг йўлбошчиси Ким Ир Сен шарафига табрик хитоблари блан кутиб олинди. Митингда тинчлик тарафдорлари Чехословакия комитетининг вакили Лукашевич ва профессор Хакеман (Германия демократик республикаси) сўзладилар.

Польша ёзувчилар союзининг бош секретари Ежи Путрамент тинчлик тарафдорлари Умумпольша биринчи с'езди номидан гапирди.

Путрамент ўз нутқида бундай деди: Тинчлик тарафдорлари Умумпольша биринчи с'езди бутун халқнинг хоҳишини ифода қилиб, атом қуролининг тақиқланишини, Қуриядаги ваҳшиёна бомбардимонларнинг тўхтатилишини ва америка қўшинларининг Қуриядан олиб кетилишини, ҳарбий тайёргарликнинг тўхтатилишини ва Ғарбий Германияни қуроллантиришни тўхтатишни талаб этади. Нотиқ Польшанинг барча меҳнаткашларини Польшада социализм асосларини қуриш олти йиллик планини бажариш, мамлакатнинг мудофаа қувватини ошириш ва тинчлик йўлида қат'ий кураш олиб бориш учун ўз кучларини сафарбар қилишга чақирди.

Митингнинг охирида «Интернационал» ижро этилди.

ТОЛЬЯТТИНИНГ СОҒЛИҒИ ҲАҚИДА

РИМ, 3 сентябрь. (ТАСС). Иврея шаҳри касалхонасида 12 кун даволангандан кейин Пальмиро Тольятти бутун эрталаб Римга келди. Тольятти бу ерда Рим университети клиникасининг директори профессор Чезаре Фругони назорати остида тамомила соғайиш ва дам олиш даврини ўтказади.

«Унита» газетасининг хабарига қараганда, Тольятти Ивреадан Римгача Италия давлат темир йўллари томонидан Иврея станциясига берилган, сўнгра Турин блан Рим ўртасида қатнайдиган скорий поездга тиркалган махсус санитария вагонида келган. Кеча поезд Туринда турган вақтда Умумиталия меҳнат уюшмасининг секретари Ди Витторио Тольятти ҳузурида бўлган. Йўлда Тольяттини унинг ўз врачи доктор Спаллоне, сенатор Москателли ва Тольяттининг оила а'золари кузатиб келганлар.

Тольятти тез соғайиб бормоқда. У яқинда ўз ишларига киришаолади.

Қуриядаги воқиалар

ҚУРИЯ ХАЛҚ-ДЕМОКРАТИК РЕСПУБЛИКАСИ ХАЛҚ АРМИЯСИ БОШ ҚЎМОНДОНЛИГИНИНГ АХБОРОТЛАРИ

ПХЕНЬЯН, 2 сентябрь. (ТАСС). Қурия халқ-демократик республикаси Халқ армиясининг Бош қўмондонлиги бугун эрталаб ахборот э'лон қилди, ахборотда бундай дейилади: Халқ армиясининг қисмлари ҳамма фронтларда америка қўшинларининг ва лисинманчи қўшинларнинг қарши ҳужумини қайтариб, шиддатли ҳужум жангларини давом эттирмоқдалар.

25 августда лисинманчи солдатлардан қарийб бир ротаси ва америка қўшинлари отряди Жанубий Чолла вилоятидаги Хеде қишлоғи ёнида денгиз қирғоғига тушмоқчи бўлиб уриндилар. Халқ армиясининг қисмлари қаттиқ ўт очиб, душманнинг десант тушириш йўлидаги бу уринишини қайтардилар. Душман денгизга улоқтириб ташланди, душман жанг майдонида 50 дан ортиқ ўлик, 3 та оғир тўп, 20 та карабин, 10 та милтиқ, 6 та радиостанция, тўппонча ва ўқ-дорилар қолдирди.

ПХЕНЬЯН, 2 сентябрь. (ТАСС). Қурия халқ-демократик республикаси Халқ армиясининг Бош қўмондонлиги бугун кечқурун ахборот э'лон қилди, ахборотда бундай дейилади: Халқ армиясининг қисмлари ҳамма фронтларда қаршилик кўрсатаётган америка қўшинлари ва лисинманчи қўшинларга зарбалар бериб, шиддатли ҳужум жангларини давом эттирмоқдалар.

Халқ армиясининг жанубий қирғоқда ҳужум қилаётган қисмлари Халқ армиясининг ҳужумини тўхтатиш мақсадида дар'ёдан ўтишга ва илгари силжишга беҳуда уринган америка қўшинларига зарба бердилар. Халқ армиясининг қисмлари бу зарбалар натижасида душман солдатлари ва офицерларидан 200 дан ортиқ кишини ўлдирдилар, душманнинг ўз аскарларини дар'ёдан ўтказиш учун фойдаланмоқчи бўлган 4 кемасини қўлга туширдилар ва тўртта танкни яксон қилдилар.

Халқ армиясининг бу районда ҳаракат қилаётган қўшинлари дар'ёдан ўтмоқчи бўлган душманни улоқтириб ташлаб, унга зарбалар бермоқдалар.

Халқ армиясининг қисмлари америка қўшинларининг мудофаа истеҳкомларини яксон қилиб, 1 сентябрьда Хаман (Нью-Масан)ни озод қилдилар. Хаман фронтнинг жанубий участкасида душманнинг муҳим ҳарбий-стратегик пункти, мудофаа узели ва алоқа йўллари маркази эди. Халқ армиясининг қисмлари шиддатли ҳужум жангларини давом эттирмоқдалар.

Хаман (Нью-Масан)ни озод қилиш учун олиб борилган жангларда Халқ армиясининг қисмлари 25-нчи ва 24-нчи америка дивизияларининг асосий кучларига, 19-нчи америка батальонига, америка денгиз пиёда аскарларининг 5-нчи отрядига талафот етказдилар ва кўп ўлжалар олдилар.

ПХЕНЬЯН, 3 сентябрь. (ТАСС). Қурия халқ-демократик республикаси Халқ армиясининг Бош қўмондонлиги бугун эрталаб ахборот э'лон қилди, ахборотда бундай дейилади: Халқ армиясининг қисмлари ҳамма фронтларда душманга кучли зарбалар бериб, ҳужум жангларини давом эттирмоқдалар.

Халқ армиясининг шарқий қирғоқда ҳужум қилаётган қисмлари қаттиқ қаршилик кўрсатаётган душманга қарши олиб борилган жангларда 29 ва 30 августда душман аскарларидан қарийб бир полкини қириб ташладилар ва кўп ўлжа олдилар.

Халқ армиясининг жанубий қирғоқда ҳужум қилаётган қўшинлари жанубий қирғоқда душманнинг муҳим таянч базаси бўлган Намхэ (Нанкай) оролини тамомила озод қилдилар.

Намхэ (Нанкай) оролини озод қилиш учун олиб борилган жангларда Халқ армиясининг қисмлари душманнинг 3 батальонга яқин аскарини тор-мор келтирдилар ва кўп ўлжа олдилар, шу жумладан, лисинманчи қўғирчоқ армиянинг қолган-қутганлари аҳолидан тортиб олган озиқ-овқатларини сақлаган омборларни ва ҳарбий материаллар ортилган 15 автомашинани ўлжа олдилар.

1 сентябрьда Халқ армиясининг аэропланлари Тэгу (Тайкю) устида сон жиҳатидан кўп бўлган душманга қарши олиб борилган ҳаво жангида 3 та америка қирувчи аэропланини уриб туширдилар.

25 августдан 29 августгача Халқ армиясининг зенит артиллерияси фронтнинг ҳамма участкаларида душманнинг 17 аэропланини уриб туширди.

Партизан отрядлари Халқ армиясининг ҳужумига мадад бериб, ўз ҳаракатларини тобора кучайтирмоқдалар. Партизанлар душманнинг ҳарбий материаллар ортилган автомашиналар колоннасига ҳужум қилиб, 6 машинани яксон қилдилар ва душман солдатлари ҳамда офицерларидан қарийб бир ротасини қириб ташладилар.

ПХЕНЬЯН, 3 сентябрь. (ТАСС). Қурия халқ-демократик республикаси Халқ армиясининг Бош қўмондонлиги бугун кечқурун қуйидаги ахборотни э'лон қилди:

Халқ армиясининг қисмлари ҳамма фронтларда америка қўшинларининг ва лисинманчи қўшинларининг мудофаа истеҳкомларини яксон қилиб, ҳужум жангларини давом эттирмоқдалар.

Шарқий қирғоқда Халқ армиясининг қисмлари душманнинг кучли мудофаа линиясини ёриб ўтиб, ҳужумни давом эттирмоқдалар. Халқ армиясининг қисмлари бу райондаги жангларда душман солдат ва офицерларидан 2.300 дан ортиқ кишини ўлдирдилар ва 200 дан ортиқ кишини асир олдилар, шунингдек 5 та ракета тўпи, 6 та миномёт, 50 дан ортиқ тўп, 400 дан ортиқ милтиқ, 1.000 дан ортиқ қўл гранатаси ва бошқа кўп қурол-яроғ ҳамда ўқ-дори ўлжа олдилар.

Доим мағлубиятга учраб келаётган душман қўшинлари солдат ва офицерларининг жанговарлик қобилияти ҳамон пасайиб бормоқда. Лисинманчилар армиясининг бундан буён қаршилик кўрсатиш беҳуда эканлигини тушуниб олган қолган-қутган солдат ва офицерлари ўртасида хоин қўғирчоқ Ли Син Ман тўдасига қарши хуруж қилиб, Халқ армияси томонига ўтиш кайфияти кундан-кун кучаймоқда.

Шарқий қирғоқда лисинманчи армиянинг бир капитани ва 80 солдати лисинманчи тескаричи тўданинг хоинликдан иборат сиёсатининг моҳиятини тушуниб, Халқ армияси томонига ўтдилар.

Халқ армиясининг Ийхин (Гико)ни озод қилган қисмлари америка қўшинларининг қаттиқ қарши атакаларини қайтардилар ва душманга қақшатғич зарбалар бериб, жануб томон силжиб бормоқдалар. Бу жангларда Халқ армиясининг қисмлари америка армиясининг офицер ва солдатларидан 600 дан ортиқ кишини ўлдирдилар ҳамда кўп ўлжа олдилар.

2 сентябрьда Вонсон (Гензан) районида Халқ армиясининг зенит қисмлари душманнинг бир қирувчи аэропланини уриб туширдилар.

ҚУРИЯДАГИ УРУШ ҲАРАКАТЛАРИ ҲАҚИДА РЕЙТЕР АГЕНТЛИГИНИНГ ХАБАРИ

ЛОНДОН, 2 сентябрь. (ТАСС). Рейтер агентлигининг мухбири Қуриядан хабар беради: Бугун тонг вақтида Шимолий Қурия қўшинлари жанубий қирғоқда танклар ёрдами блан Пусан (Фузан) остоналарини ҳимоя қилаётган 25-нчи америка дивизиясига қарши ҳужум бошладилар. Ҳужум олдидан миномёт ва тўплардан қаттиқ ўт очилди.

Рейтер агентлигининг Токиодаги мухбири берган хабарга қараганда, Шимолий Қурия қўшинлари Масань (Масан)дан 20 миля шимолдаги Есан (Рейзан)ни ишғол қилганлар. Америка қўшинлари шарқий томонга қараб чекинганлар.

Хабарларга қараганда, Шимолий Қурия қўшинлари шарқий фронтда Киджини яна ишғол қилиб, жанубий қуриялиларни бир километр суриб ташлаганлар. Пхохан (Хокодо) районида америка қўшинларининг оператив группаси қўлдан бой берилган позицияларини авиация ва кемалар ёрдами блан қайтариб олишга уринмоқда.

ЛОНДОН, 3 сентябрь. (ТАСС). Рейтер агентлигининг Токиодаги мухбири берган хабарига кўра, Макартур штаби ахборот э'лон қилган, ахборотда айтилишича, 3 сентябрьга ўтар кечаси Шимолий Қурия қўшинлари флотнинг шимолий участкасида ҳамма ерда умумий ҳужум бошлаб, мудофаа линиясининг ғарби-шимолий бурчагида америка қўшинларини 3.500 ярд чекинишга мажбур этганлар. Ахборотда айтилишича, Шимолий Қурия қўшинлари Киджидан жанубдаги тепаликни ишғол қилганлар.

«ХАВФСИЗЛИК СОВЕТИ ИМПЕРИАЛИСТЛАРНИНГ АГРЕССИЯСИНИ ҚУВВАТЛАБ, ҚОНУНГА ХИЛОФ ИШ КЎРМОҚДА»

Американинг Қуриядаги агрессияси тўхтатилсин!

ДЕҲЛИ, 2 сентябрь. (ТАСС). Американинг Қуриядаги қуролли интервенцияси ва америка авиациясининг Қуриядаги тинч шаҳар ҳамда қишлоқларни ваҳшийларча бомбардимон қилаётганлиги ҳинд халқининг ғазаб-нафратини оширди. Масалан, Оллаҳобод университетида профессорларнинг йиғилиши ўтказилди. Йиғилишда қабул қилинган резолюцияда бундай дейилади:

«Оллоҳобод университети профессорларининг йиғилиши американинг Қуриядаги қуролли интервенциясини қат'ий суратда қоралайди ва, Хавфсизлик Совети империалистларнинг агрессиясини қувватлаб, Осиё халқларига қарши қонунга хилоф ҳаракат қилмоқда, деб ҳисоблайди».

Амритсарда тинчлик тарафдорлари комитетининг кенгайтирилган мажлисида қабул қилинган резолюцияда американинг Қуриядаги қуролли интервенциясини дарҳол тўхтатиш ва империалистларнинг қўшинларини Қуриядан ҳамда Осиёдаги бошқа ҳамма мамлакатлардан олиб кетиш талаб этилади.

Бхатинде ва Каттак шаҳарларида тинчлик тарафдорларининг митинглари ўтказилди. Бу митингларда қурия халқининг ўз озодлиги, бирлиги, мустақиллиги учун олиб бораётган қаҳрамонона курашни табриклаб ва американинг Қуриядаги қуролли интервенциясини тўхтатишни талаб этиб резолюциялар қабул қилинди.

ИНГЛИЗ РАЗВЕДКАСИНИНГ ХУРУЖЛАРИ ФОШ ҚИЛИНДИ

ЛЕНИНГРАД, 31 август. (ТАСС). Бундан бирқанча вақт илгари Англиянинг турли матбуот органларида («Дейли геральд», «Дейли экспресс» газеталарида ва бошқа газеталарда) совет граждани Е. Е. Стефановичнинг Англиядан ўз ватанига қайтарилиши муносабати блан Лондондаги совет консули ходимларининг гўё нотўғри ҳаракатлари тўғрисида айни бир вақтда тамомила уйдирма хабарлар пайдо бўлди.

Яқинда Ленинградга келган Стефанович Англиядан СССРга қайтиб келишига доир ба'зи тафсилотларни ТАСС мухбирига сўзлаб берди.

Стефанович 1944 йилгача Вильнюс шаҳрида яшаган, гитлерчилар Стефановични бу ердан Францияга ҳайдаб олиб кетганлар. Стефанович Францияда Андерснинг оқ муҳожир поляк армиясига мажбуран сафарбар қилинган ва бу армиянинг бўлинмалардан бири блан Англияга келган. Стефанович Англияга келганидан кейин инглизларнинг разведкачи-диверсантлар тайёрлайдиган мактабига юборилган. Бу мактаб разведкачи-диверсантларни Совет Иттифоқига ва Польшага юбориш учун махсус тайёрлайди. Аммо Стефанович инглиз разведкасининг қуроли бўлишни истамай, мактабдан қочган ва шу муносабат блан инглиз полицияси уни доим та'қиб этиб келган.

Стефанович 1950 йил 10 июльда СССРнинг Лондондаги элчихонасига келиб, Совет Иттифоқига қайтишни истаганлигини билдирган. Уруш вақтида гитлерчилар томонидан ҳайдаб олиб кетилган совет гражданларини ўз ватанларига қайтариш тўғрисидаги тартибга мувофиқ, Стефановичга СССРга қайтиш учун гувоҳнома берилган ва у 15 июльда «Сестрорецк» деган совет пароходига тушиб Англиядан жўнаб кетган.

Мавжуд ма'лумотларга қараганда, Стефановичнинг жўнаб кетиши Англиядаги ба'зи доираларни ташвишга солган ва инглиз матбуотида Стефанович тўғрисида туҳмат хабарлар ёзилабошлаган ва ҳатто у Англияда қандайдир жиноий ишлар қилди деб унга айб қўйилган.

16 июльда инглиз ма'мурлари Совет Элчихонасига мурожаат қилиб, Е. Е. Стефановични ўз ихтиёрларига топширишни сўраганлар, инглиз ма'мурларининг вакиллари 17 июльда «Сестрорецк» пароходи Киль каналидан ўтаётган пайтда пароход капитанига худди шундай илтимос блан мурожаат қилганлар. Бу илтимослар бутунлай асоссиз бўлганлиги сабабли рад этилган.

Мас'ул муҳаррир ўринбосари
Б. РАҲМОНОВ.

ТЕАТР ВА КИНОЛАРДА:

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 5 сентябрьда Алпомиш.
«РОДИНА» — кундуз Қизил галстук, кечқурун Айбсиз айбдорлар.
«ВАТАН» — Музикали воқиа.
«НАВОИЙ» (қишки) — кундуз Аршин мол олон. Кечқурун Сталинград жанги (2-нчи серия).
«НАВОИЙ» (ёзги) — Маскарад.
«ИСКРА» (қишки) — 3-нчи залда Цирк бошқа залларда Махфий миссия.
«ИСКРА» (ёзги) —Цирк артистлари.
«ЁШ ГВАРДИЯ» — кундуз Денгиз сафарингиз хайрли бўлсин, кечқурун Уч учрашув.
«ХЕВА» — Бахтли учрашув.
«ШАРҚ» — Райком секретари.
«ЎЗБЕКИСТОН» — Катта ҳаёт.
«УДАРНИК» — Хўжа Насриддин.
«КОМСОМОЛЕЦ» — Махфий миссия.
«ТЕЛЬМАН» (ёзги) — Бахтли учрашув.

«ГЛАВКИНОПРОКАТ» НИНГ ЎЗБЕКИСТОН КОНТОРАСИ
республика кинотеатрларида кўрсатиш учун

деган янги рангдор бадиий фильм чиқаради.

Сценарий авторлари — М. Вольпин, Н. Эрман,
Постановкачи—Константин Юдин,
Операторлар — И. Гелейн, В. Захаров,
Композитор — А. Спадавеккиа.

Бош рольларда: артистлардан Сергей Гурзо, Алексей Грибов, Тамара Чернова, Олег Солюс, Ростислав Плятт, Григорий Шпигель ва бошқалар қатнашади.

Фильмни Ленин орденли «Мосфильм» киностудияси 1949 йилда ишлаган.

Бу саргузашт фильм совет йилқичилари, уларнинг ватанпарварлиги ва Ватанга муҳаббати, мардлик, жасорат, саботи ҳам ўз ишларида кўрсатган моҳирликларини ҳикоя қилади.

Воқиа Шимолий Кавказ тоғларида бўлиб ўтади.

«УЗЭНЕРГОСБИТ» ГА
Фарғона бўлимининг старший инженери бўлиб ишлаш учун
электрик инженер ва
Тошкентда ишлаш учун
электрик техниклар
КЕРАК
Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, 1 Май кўчаси, 99-нчи уй. Телефон — 37-290.

Республика яйлов-мелиорация трестига
старший бухгалтерлар
КЕРАК
Адрес: Тошкент шаҳар, Т. Шевченко кўчаси, 52-нчи уй, 2-нчи қават.

«СРЕДАЗХИММАШ» ЗАВОДИГА

доим ишлаш учун:
техника цехларининг мастерлари, планловчилар, металл токарьлари, слесарьлар, фрезерчилар, рандаловчилар, пармаловчилар, расточниклар, электриклар, шоферлар, машинисткалар,
бинокор ишчилар:
дурадгорлар, тунукасозлар, бўёқчилар, ғишт терувчилар, сувоқчилар, тунука том ёпучилар, ойнасозлар ва ёрдамчи ишчилар
КЕРАК
Ёлғизлар ётоқ блан, оилалилар квартира блан та'минланади.
Адрес: Чирчиқ шаҳар, «Химзавод» остановкаси. «Средазхиммаш»нинг кадрлар бўлими.

МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ҚИЗИЛ БАЙРОҚ ОРДЕНЛИ ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИ ИЖРОИЯ КОМИТЕТИНИНГ

КАРОРИ

№ 665 Тошкент шаҳри

ТОШКЕНТ ШАҲРИДАГИ КОРХОНАЛАРДАН АРИҚ, ЧУҚУР ВА ҲОВУЗЛАРГА ОҚИЗИЛАДИГАН (ТОЗАЛАНМАГАН) СУВЛАР УЧУН ҲАҚ ОЛИШ ТЎҒРИСИДА

Ўзбекистон ССР Халқ Комиссарлари Советининг 1938 йил 13 июньда «Корхоналардан оқма сувлари учун ҳақ олиш тўғрисида» деб чиқаргач 1155 сон қарорига биноан, Тошкент шаҳар Советининг ижроия комитети қарор қилади:

1. Тошкент шаҳридаги корхоналар 1950 йил 10 сентябрьдан кечикмай, Тошкент шаҳар ижроия комитетининг Ободончилик бошқармасига қуйидагиларни тақдим қилишлари лозим:

а) Шаҳарнинг ариқ ва ҳовузларига оқизиладиган сувларининг ҳар ойдаги миқдори тўғрисида ма'лумот ва бу сувларнинг ифлослик даражаси ҳақида Давлат санитария инспекциясидан справка;

б) расчёт счётининг номери, банкнинг номи ва турар жойи.

2. Оқма сувлар учун ҳақ олиш вазифаси Тошкент шаҳар ижроия комитетининг Ободончилик бошқармасига юклансин.

3. Оқма сувлар ҳақи шаҳар канализация тормоқларига қўшилмаган барча ишлабчиқариш корхоналаридан ва ҳоказолардан олинади.

4. Оқма сувларга ҳақ олиш учун, ифлослик даражасига қараб бу сувларнинг қуйидаги группалари белгиланади:

I группа — бутунлай тозаланмаган сувлар. Бундай сувлар учун ҳар кубометрига 10 тийиндан максимал ҳақ олинади.

II группа — тозаланмаган сувлар, шу жумладан, тозалаш иншоотларида тозаланган бўлса ҳам, санитария-техника талабларига жавоб бермайдиган сувлар (бу ҳол Давлат санитария инспекциясининг маҳаллий органлари томондан аниқланади). Бундай сувлар учун 20 процент миқдорида скидка белгиланади.

III группа — етарлик тозаланмаган (маҳаллий хўжалик ва озиқ-овқат саноати эҳтиёжлари учун, шунингдек спорт ва чўмилиш учун фойдаланилмайдиган ҳамда аҳоли ичмайдиган ҳовузларга оқизиладиган) сувлар. Бундай сувлар учун қўшимча 20 процент миқдорида скидка белгиланади.

5. Ҳамма корхоналар оқма сувларининг миқдори тўғрисида ҳар йили 1 октябрьда Тошкент шаҳар Советй ижроия комитетининг Ободончилик бошқармасига тегишли ма'лумот ҳамда бу сувларнинг ифлослик даражаси тўғрисида Давлат санитария инспекциясидан справка тақдим қилишлари лозим.

6. Оқма сувларнинг миқдори водомер асбоби блан белгиланади. Бундай асбоб бўлмаган тақдирда, оқма сувларнинг миқдори корхонанинг проект қувватига қараб белгиланади. Водомер ҳам, оқма сувларнинг миқдорини белгилаш учун етарли ма'лумот ҳам бўлмаса, Ободончилик бошқармаси бундай сувлар учун ҳақни ўзи ҳисоблаган максимал миқдорга қараб белгилайди.

7. Бирон корхона оқма сувларининг миқдори тўғрисидаги ма'лумотларни ва бу сувларнинг ифлослик даражаси ҳақида Давлат санитария инспекциясининг справкасини белгиланган муддатларда тақдим қилмаса, Ободончилик бошқармаси оқма сувлар ҳақини ўзида бўлган ма'лумотларга қараб ва энг юқори тариф ставкаси (ҳар кубометрига 10 тийин) юзасидан ҳисоблайди.

8. Оқма сувлар учун ҳақ ундириш тартиби:

а) Тегишли корхона оқма сувлар ҳақини ўтган ойдаги миқдори юзасидан ҳар ойнинг 5-нчи кунида тўлайди;

б) оқма сувлар ҳақи муддатида тўланмаса, Ободончилик бошқармаси РСФСР Коммунал хўжалик халқ комиссарлигининг 4-нчи сон, РСФСР Соғлиқни сақлаш халқ комиссарлигининг 69/37-нчи сон ва РСФСР Молия халқ комиссарлигининг 1937 йил 27 ноябрьдаги 5-нчи сон инструкциясига мувофиқ, бу ҳақни ҳеч сўзсиз ундиради ва қонун блан белгиланган пеня пулини ҳам қўшиб олади.

Тошкент шаҳар Советй ижроия комитети раисининг ўринбосари
Ҳ. КОМИЛОВ.

Тошкент шаҳар Советй ижроия комитетининг секретари
А. АБДУЛЛАЕВА.

РЕДАКЦИЯ ВА НАШРИЁТ АДРЕСИ: Тошкент, Алексеев кўчаси, № 8. РЕДАКЦИЯ БЎЛИМЛАРИНИНГ ТЕЛЕФОНЛАРИ: Партия турмуши бўлими — 33468. Пропаганда бўлими — 31048. Маданият бўлими — 32036. Қишлоқ хўжалик бўлими — 34455. Саноат бўлими — 31226. Совет қурилиши бўлими — 31638. Маҳаллий ахборот бўлими — 37604. Мухбирлар бўлими — 31633. Хатлар бўлими — 32347. Э'лонлар бўлими — 37062. Секретариат— 34780 ва 33469. Коммутатор — 36334.

Р 06369. «Қизил Ўзбекистон» ва «Правда Востока», бирлашган нашриётининг босмахонаси. Нашр. № 1153.